

سال دهم انسانی

۱۴۰۱ اردیبهشت ماه

نقد و نظر سوال

تعداد سوالات و زمان پاسخ‌گویی آزمون:

نام درس	تعداد سوال	شماره سوال	وقت پیشنهادی
فارسی و لغایات (۱)	۱۰	۱-۱۰	۱۵
عربی (بان فرآن) (۱)	۱۰	۱۱-۲۰	۲۰
عربی (بان فرآن) (۱) (شاهد تکه‌داده)	۱۰	۲۱-۳۰	
دین و اندیشه (۱)	۱۰	۳۱-۴۰	۱۵
زبان انگلیسی (۱)	۱۰	۴۱-۵۰	۱۵
رواضح و آمار (۱)	۱۰	۵۱-۶۰	۱۵
اقتصاد	۱۰	۶۱-۷۰	۱۵
علوم و فناوری ادبی (۱)	۱۰	۷۱-۸۰	۲۰
علوم و فناوری ادبی (۱) (شاهد تکه‌داده)	۱۰	۸۱-۹۰	
تاریخ (۱) ایران و مهمنا باستان	۱۰	۹۱-۱۰۰	۱۰
پژوهش‌های ایران	۱۰	۱۰۱-۱۱۰	۱۰
همایه‌شناسی (۱)	۱۰	۱۱۱-۱۲۰	۱۰
ملطّق	۱۰	۱۲۱-۱۳۰	۱۵
همچو کل	۱۳۰	۱-۱۳۰	۱۶۰ دقیقه

طرایحان به ترتیب حروف الفباء:

سید علی‌محمد رازقی، افسین کیانی، محمد نورانی	فارسی و لغایات (۱)
دریوشیعی ابراهیمی، قاطمه منصور خاکی، ولی‌الله نوروزی، پیروز وجان، مجید همایی، اسماعیل یونس پور	عربی، (بان فرآن) (۱)
محمد آقاد صالح، آرمان چیار دی، محمد رضایی بغا، امیرحسین حیدری، محمدرضا فرهنگیان، مرتضی محسنی کبیر، احمد منصوری	دین و اندیشه (۱)
امیرحساً احمدی، مهدی شیراًفکن، سعید کاویانی، ساسان عزیزی‌نژاد	زبان انگلیسی (۱)
شهرام آموزگار، هادی پالور، هاشم زمانیان، محمد گودرزی	رواضح و آمار (۱)
قطامه صفری، سید محمد مدنی دینانی	اقتصاد
داود تالشی، سید جعفری، شبنم رمضانی، ابراهیم رضایی مقدم، سیمہ قان بیلی، افسین کیانی، محمد نورانی	علوم و فناوری ادبی (۱)
محمد نهضتی، علی محمد کربیمی	تاریخ (۱) ایران و مهمنا باستان
محمدعلی بشار، محمد نهضتی صفاری	پژوهش‌های ایران
فائزه انصاری‌زاده، میناساتدان تاجیک، آزاده بیرزایی، سید محمد مدنی دینانی، پیروز یحیی	همایه‌شناسی (۱)
پرکل رحیمی، موسی سپاهی، مهسا غنی	ملطّق

گزینشگران و براسراران به ترتیب حروف الفباء:

نام درس	مسئول درس	گزینشگر	ویراستار استاد	ویراستار دانشجو	مسئول درس های مستندسازی
فارسی و لغایات (۱)	امیرحسین رضافر	امیرحسین رضافر	الهام محمدی	—	الناز معتمدی
عربی، (بان فرآن) (۱)	فاطمه منصور خاکی	درویشی ابراهیمی، اسماعیل یونس پور	فاطمه منصور خاکی	—	مهدی یعقوبیان
دین و اندیشه (۱)	زهرا رشوندی	زهرا رشوندی	زهرا رشوندی	—	زهرا قوشی
اقاییت‌های مذهبی	دبورا حاتیان	دبورا حاتیان	رحمت‌الله استیری	رحمت‌الله استیری	سیده جالی
زبان انگلیسی (۱)	رحمت‌الله استیری	رحمت‌الله استیری	فاطمه تقاضی، عتیل	فاطمه تقاضی، عتیل	سیده جالی
رواضح و آمار (۱)	حمدی زرین کفش	حمدی زرین کفش	محمد ریش زیدی	محمد ریش زیدی	محمدی روشن، مارال صالحی
اقتصاد	آفرین ساجدی	آفرین ساجدی	—	—	سیده بنده
علوم و فناوری ادبی (۱)	اعظم نوری‌نیا	اعظم نوری‌نیا	محمد نهضتی	محمد نهضتی	سیده بنده
تاریخ (۱) ایران و مهمنا باستان	فائزه انصاری زاده	فائزه انصاری زاده	بهروز یحیی	بهروز یحیی	زهرا قوشی
پژوهش‌های ایران	مهسا غنی	مهسا غنی	فرهاد علی‌زاده، امیر کاپری	فرهاد علی‌زاده، امیر کاپری	ستایش محمدی
همایه‌شناسی (۱)	—	—	—	—	زهرا قوشی
ملطّق	—	—	—	—	

مدیر گروه	مدیر گروه
مسئول دفترچه	مسئول دفترچه
مسئول اسناد و مطالبات با مصوبات	مسئول اسناد و مطالبات با مصوبات
حروف نکار و صفحه‌آرا	حروف نکار و صفحه‌آرا
ناظرات چاپ	ناظرات چاپ

گروه آزمون

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

آدرس دفتر مرکزی: خیابان انقلاب- بین صبا و فلسطین- پلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی: ۰۲۱-۶۴۶۳

۱۵ دقیقه

فارسی و نگارش (۱)
ادیبات داستانی
(طوطی و بقایا، درس آزاد، خسرو)
صفحه‌های ۱۱۰ تا ۱۲۹

هدف‌گذاری قبل از شروع هر درس در دفترچه سؤال

لطفاً قبل از شروع پاسخ‌گویی به سؤال‌های درس **فارسی (۱)**، هدف‌گذاری چند از ۱۰ خود را بنویسید:
از هر ۱۰ سؤال به چند سؤال می‌توانید پاسخ صحیح بدهید؟
عملکرد شما در آزمون قبل چند از ۱۰ بوده است؟
هدف‌گذاری شما برای آزمون امروز چیست؟

هدف‌گذاری چند از ۱۰ برای آزمون آمروز	چند از ۱۰ آزمون قبل
--------------------------------------	---------------------

۱- چند واژه درست معنا شده است؟

«اشیاه: سایه‌ها / جولقی: درویش / سفاهت: بی‌خرد / قهر: خشم / تلطیف: مهربانی / طاس: کاسه آهنی / مایه: دارایی / موضع: جا / خواجه‌وش: کدخدا / سوداگر:

بازرگان و تاجر»

(۴) هشت تا

(۳) شش تا

(۲) نه تا

(۱) هفت تا

۲- چند واژه نادرست معنا شده است؟

«مسلم داشتن: پذیرفتن»، «بدسگال: بداندیشی»، «خودرو: لجوچ»، «طرفه: عجیب»، «جلال: زنگوله»، «منت: سپاس»،

«ندامت: پشیمانی»، «ابدال: مردان کامل»

(۴) دو

(۳) چهار

(۲) سه

(۱) یک

۳- در کدام بیت، غلط املایی وجود دارد؟

برهاند تو را ز خطأ خاک

(۱) پس طمأنینه است و همت پاک

عجز نگاه حسرت من بى اثر نبود

(۲) چشم از غرور اگرچه نمی‌گشت ملتفت

خانه کنده دون و گردون راندهای

(۳) این چنین مخدول واپس ماندهای

حدیث پخته چه سان خیزد از قریبه خام

(۴) مرا که آتش دل مرده ز آب کید حسود

۴- نوع «را» در کدام گزینه با دیگر گزینه‌ها متفاوت است؟

گر تو نمی‌پسندی تغییر ده قضا را

(۱) در کوی نیکنامی ما را گذر ندادند

که خلق از وجودش در آسایش است

(۲) خدا را بر آن بنده بخشایش است

به شست اندر آورده تیر خندگ

(۳) کمان را بمالید رسنم به چنگ

دیگر مجال آمد و شد نیست آه را

(۴) از بس که غم به سینه من بسته راه را

۵- در عبارت‌های زیر، زمان افعال به ترتیب کدام است؟

«دلّاک جوان ایل، پیام فرستاده بود که باید بی‌نیازم کنی. بیچاره خبر نداشت که بانک، فقط هزینه هفت‌های از ماهم را می‌داد.»

(۱) ماضی ساده، مضارع مستمر، ماضی مستمر، ماضی استمراری

(۲) ماضی بعید، مضارع التزامی، ماضی مستمر، مضارع اخباری

(۳) ماضی نقلی، مضارع اخباری، ماضی ساده، ماضی استمراری

(۴) ماضی بعید، مضارع التزامی، ماضی ساده، ماضی استمراری

۶- آرایه‌های داخل کمانک همهٔ گزینه‌ها صحیح است به جز بیت گزینه ... .

که قطره سیل شود چون به یکدگر پیوست (تمثیل - تشخیص)	۱) حذر کنید ز باران دیده سعدی
شیوهٔ جنات تجری تحتها الانهار داشت (تضمین - مراءات نظری)	۲) چشم حافظ زیر بام قصر آن حوری سرشت
که خلاص بی تو بند است و حیات بی تو زندان (تشبیه - تضاد)	۳) اگر از کمند عشقت بروم کجا گریزم
تو آزادی و خلقی در غم رویت گرفتاران (تشخیص - تضاد)	۴) الا ای باد شبگیری بگوی آن ماه مجلس را

۷- آرایه‌های مقابله‌ی چند بیت کاملًا درست است؟

ذر به دریا می‌فرستی زر به معدن می‌بری (تضمین - تناسب)	الف) سيف فرغاني چو سعدي نزد آن دلبر سخن		
که خودداری ز دست گوهر غلطان نمی‌آيد (تضاد - تشخیص)	ب) مجو آرامش از جان مقدس در تن خاکی		
تا دیده را نسیمی زان پیرهن درآید (تناسب - تشبیه)	پ) یوسف رخا ز چشم دامن کشان گذر کن		
مرا ز خوبیش بگیر و مرا ز خوبیش ببر (تشخیص - تمثیل)	ت) بیا مرا ببر ای عشق با خودت به سفر		
۴) چهار	۳) سه	۲) دو	۱) یک

۸- مفهوم همهٔ گزینه‌ها به جز گزینه ... به هم نزدیک است.

ولی چگونه از این کشته بار بردارم	۱) هزار دانه بریختم به شورهزار درون
نه گندمی به مزرعه بود و نه انبارم	۲) دریغ از اینکه چو فصل درو رسید
در قمار عشق ای دل، کی بود پشیمانی	۳) دین و دل به یک دیدن، باختیم و خرسندیم
شـرمنـدـهـ جـوانـیـ اـزـ اـیـنـ زـنـدـگـانـیـمـ	۴) از زندگانیم گلـهـ دارد جـوانـیـمـ

۹- مفهوم همهٔ ابیات به جز گزینه ... با هم مشترک است.

عنکبوت مبتلا هم سیر پیل	۱) کی تواند شد درین راه خلیل
در سنگ آن صفاتی تن و پاکی جبین	۲) از سنگ نیز آینه زاید ولی کجاست
لیک باید جوهر قابل که گردد لعل ناب	۳) نیست بر ذرات یکسان پرتو خورشید فیض
این یکی محراب و آن بت یافته است	۴) معرفت زین جا تفاوت یافته است

۱۰- کدام بیت با بیت «ریش برمی‌کند و می‌گفت: ای دریغ / کآفتاب نعمتمن شد زیر میغ» مقابله معنایی بیشتری دارد؟

نعمت افزون که بی حد است آنم داده‌ای	۱) شکر در گاهت خداها زان که جانم داده‌ای
زوال نعمت اندر ناسپاسی است	۲) دوام دولت اندر حق‌شناسی است
که استمرار نعمت می‌کند بی قدر نعمت را	۳) نمی‌داند کسی در عشق قدر درد و محنت را
عمر و شاهی هم نماند جاودان	۴) نعمت دنیا نماند با کسان

٢٠ دقیقه

عربی، زبان قرآن (۱)

صنایع النفط

یا من فی البحار عجائبہ

(الجار و المجرور، اهم معانی حروف الجزر)

صفحة ۷۱ تا صفحه ۹۰

هدف‌گذاری قبل از شروع هر درس در دفترچه سوال

لطفاً قبل از شروع پاسخ‌گویی به سوال‌های درس عربی، زبان قرآن (۱)، هدف‌گذاری چند از ۱۰ خود را بنویسید:

از هر ۱۰ سوال به چند سوال می‌توانید پاسخ صحیح بدهید؟

عملکرد شما در آزمون قبل چند از ۱۰ بوده است؟

هدف‌گذاری شما برای آزمون امروز چیست؟

هدف‌گذاری چند از ۱۰ برای آزمون امروز

چند از ۱۰ آزمون قبل

چند از ۱۰ آزمون امروز

■ عین الأصح و الأدق في الترجمة من أو إلى العربية: (۱۱-۱۵)

۱۱- «تُصَدِّرُ إِلَادُنَا الغَيْثَةُ اِيرَانَ التَّقْطُّ إِلَى الْبَلَادِينَ الصِّناعِيَّةَ وَ تَسْقِيْدُ مِنْهُ لِلْوَقُودِ وَ مَعَالِجَةُ الْأَمْرَاضِ الْجَلْدِيَّةِ!»:

۱) کشور ثروتمند ما ایران نفت را به کشورهای صنعتی صادر می‌کند و از آن برای سوخت و درمان پوست بیماران استفاده می‌کنند!

۲) کشور ثروتمند ما ایران است که نفت را به کشورهای صنعتی صادر می‌کند تا از آن برای سوخت و درمان بیماری پوستی استفاده کنند!

۳) کشور ثروتمند ما ایران نفت را به کشورهای صنعتی صادر می‌کند و از آن برای سوخت و درمان بیمارهای پوستی استفاده می‌کنند!

۴) کشور ما ایران ثروتمند نفت را به کشورهای صنعتی صادر می‌کند و از آن برای سوخت و درمان بیماران پوستی استفاده می‌شود!

۱۲- «الدُّلْفِينُ حَيَّانٌ يَسْتَطِيعُ أَنْ يُنْقِدَ إِنْسَانًا مِنَ الْعَرْقِ وَ يُوصِلُهُ إِلَى شَاطِئِ الْبَحَارِ!»: دلفین حیوانی است که ...

۱) می‌تواند انسانی را از غرق شدن نجات دهد و او را به ساحل دریاهای برساند!

۲) قادر است انسانی را از غرق شدن نجات دهد و او را به ساحل دریا برساند!

۳) توانایی نجات انسان را از غرق شدن دارد و او را به سواحل دریاهای می‌رساند!

۴) نجات‌دهنده انسان از غرق شدن و رساننده او به ساحل دریاهای است!

۱۳- «عَلَى الشَّبَابِ أَنْ يَؤْدِوا بِعِلْمِهِمْ دُورًا مُهِمًا فِي تَقْدِيمِ بِلَادِهِمْ، لَأَنَّ مُسْتَقْبِلَ الْبَلَادِ يَبْتَدِيَهُمْ!»:

۱) بر جوانان است که با دانش خود نقشی مهم در پیشرفت کشورها ایفا کنند، چون آن‌ها آینده کشور را با دستان خود می‌سازند!

۲) جوانان باید با دانش خود نقش مهمی در پیشرفت کشورشان ایفا کنند، زیرا آینده کشور با دستان آن‌ها ساخته می‌شود!

۳) جوانان باید با علم خود نقشی اساسی در پیشرفت کشورشان داشته باشند، زیرا آینده کشور با دستان آن‌ها ساخته می‌شود!

۴) بر جوانان است که با علمشان نقش مهمی در پیشرفت کشور در آینده داشته باشند، چون آن‌ها کشور خود را با دستانشان می‌سازند!

۱۴- عین الصحيح:

۱) يَحْفَرُ الْعَمَالُ بِئْرًا وَ يَصْعَوْنَ أَنْبُوبًا فِيهَا،: کارگران چاه را می‌کنند و لوله‌ها را در آن قرار می‌دهند،

۲) فَيَصْعُدُ النَّقْطُ بِوَاسْطَةِ الْأَنْبُوبِ وَ يَسْقَفُ فِي الصَّنَاعَةِ: پس نفت بهوسیله لوله بالا می‌رود و در صنعت استفاده می‌شود،

۳) يُنْتَقلُ النَّقْطُ مِنَ الْآَبَارِ أَوِ الْمَوَانَى إِلَى الْمَصَافِيِّ،: نفت را از چاهها یا بندرهای سوی پالایشگاهها می‌برند،

۴) وَ يُسْتَعْمَلُ فِي صُنْعِ الْمَطَاطِ وَ مُبَدِّدِ الْحَشَرَاتِ!: و در ساختن پلاستیک و حشره‌کش‌ها استفاده می‌شود!

١٥- «وقتی در ایستگاه اتوبوس منتظر دوستم بودم کوکی را دیدم که گریه می‌کردا»؛ عین الصحيح:

١) عندما كنت منتظرًا لصديقتي في محطة الحافلة، رأيت طفلاً يبكي!

٢) حينما انتظر لصديقي في محطة الحافلة، أشاهد طفلة تبكي!

٣) حينما انتظر لصديقي في محطة الحافلة، شاهدت طفلًا يبكي!

٤) عندما كنت منتظرةً لصديقي في محطة الحافلة، رأيت طفلًا يبكي!

١٦- عين ما لا يناسب مفهوم الحديث الشريف: «الدُّهُرُ يَوْمَانٌ؛ يَوْمٌ لَكَ وَيَوْمٌ عَلَيْكَ!»

١) چنین است رسم سرای درشت / گهی پشت به زین و گهی زین به پشت

٢) چنین است کردار گردندۀ دهر / گهی نوش یابیم ازو گاه زهر

٣) آن سوران که تاج سر خلق بوده‌اند / اکنون نظاره کن که همه خاک پا شدند

٤) هر آنچه از عمر پیشین رفت گو رو / کنون روز از نوست و روزی از نو

١٧- عین الصحيح في قراءة الكلمات:

١) يُشاهِدُ الطُّلَّابُ فِلْمًا رائعاً حول الحياة!

٢) تَحْسَبُ الدَّلَافِينُ سَمَكَ الْقِرْشِ عَدُواً لَهَا!

٣) تَسْتَطِعُ الدَّلَافِينُ أَنْ تُرْسَدَنَا إِلَى مَكَانٍ سُقُوطِ طَائِرَةٍ!

٤) وَجَدَ الشُّرْطَيُّ مَكَانَ غَرْقِ مُسَافِري السَّفِينةِ وَ تَعَجَّبَ!

١٨- عين ما فيه نائب الفاعل:

٢) لا أصدق أن صديقي قد ترك أسرته!

١) صنع مكان للحفظ على الأطفال اليتامي!

٤) يغلق الصيدلي باب الصيدلية عند المساء!

٣) عرف الطفل صوت والدته من بعيد!

١٩- عين ما لا يمكن أن يبني للمجهول:

٢) هي تصدير قسماً منها إلى البلدان الصناعية!

١)رأيت الطيار واقفاً جنباً الطائرة!

٤) يرسم التلميذ صورة في اللوحة!

٣) تجب على كل مواطن صيانة هذه الأنابيب!

٢٠- عين عبارة جاء فيها المجرور بالحرف الجار موصوفاً:

١) الدلافين من الحيوانات اللبنانيّة التي ترضع صغارها!

٢) إن الله يأمر الشعب بمداراة الناس في كل الأمور!

٣) لماذا في غرفة الضيوف شرشف ناقص اليوم؟!

٤) الكلب يرشد الشرطي إلى مكان سقوط السيارة!

پاسخ دادن به این سوالات اجباری است و در تراز کل شما تأثیر دارد.

سوالات آشنا

■ عَيْنُ الْأَصْحَّ وَ الْأَدْقَ فِي جوابِ الترجمةِ: (٢١ وَ ٢٢)**٢١- «سَبَّانُ الَّذِي أُسْرِيَ بَعْدَهُ لِيَلًا مِنَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ إِلَى الْمَسْجِدِ الْأَقْصِيِّ»:**

١) پاک است خدایی که آن بنده را در شبی از مسجدالحرام به سوی مسجدالاقصی حرکت داده است!

٢) پاک و منزه است آن کسی که بندهاش را شبانه از مسجدالحرام به مسجدالاقصی بُردا!

٣) پاک است کسی که بندهاش را در شبی از مسجدالحرام به سوی مسجدالاقصی حرکت داد!

٤) پاک است کسی که بندهاش را شبانه از مسجدالحرام به مسجدالاقصی راهنمایی می‌کند!

٢٢- «يَجِبُ عَلَى كُلِّ مُوَاطِنٍ صِيَانَةُ أَنَابِيبِ الغَازِ وَ الاتِّصالِ بِالشَّرِكَةِ عِنْدَ مَشَاهِدَةِ الْخَطَرِ!»:

١) بر همه هموطن‌ها نگهداری لوله‌های گاز و تماس با شرکت در صورت خرابی لوله‌ها واجب است!

٢) نگهداری از لوله‌های گاز و تماس با شرکت هنگام مشاهدة خطر بر هر هموطنی واجب است!

٣) بر همه هموطنان، نگهداری لوله‌های گاز و تماس با شرکت هنگام مشاهدة خطر واجب است!

٤) بر هر هموطنی واجب است که از لوله‌های گاز محافظت کند و در صورت مواجهه با خطر به شرکت اطلاع بدهد!

٢٣- عَيْنُ الْخَطَا حَسْبُ شَرْحِ الْكَلْمَاتِ:

١) الجَبَنَةُ: مِنْ طَعَامِ الْفَطُورِ تُصْنَعُ مِنَ اللَّبَنِ!

٢) الشَّاطِئُ: مَكَانٌ فِي أَعْمَقِ الْبِحَارِ وَ الْمُحِيطَاتِ لَعْبُرِ السُّفُنِ وَ النَّاقَلاتِ!

٣) الرَّيْوَثُ: موادٌ مِنْ مُشَقَّاتِ النَّفِطِ!

٤) يَصْفُرُ: حِينَما يَخْطُأُ الْلَّاعِبُونَ فِي كَرَةِ الْقَدَمِ يَفْعَلُهُ الْحَكْمُ!

■ اقْرَأُ الْقَصْنَ التَّالِي بِدِقَّةٍ ثُمَّ أَحِبُّ عَنِ الْأَسْلَةِ بِمَا يَنْسَبُ إِلَيْهَا: (٢٤-٢٨)

«أَرَيْتَ حَتَّى الآن خال سفرتك طائراً وَاقِفاً على سلك (ما يمَرُ به الكهرباء) من دون أن يهدَّه خطر؟ فكثيراً نشاهد طيوراً تحطّ (تنزل) على أسلاك الكهرباء لكنّها لا تصاب بالصاعقة! لماذا؟! تنتقل الطاقة الكهربائية من مراكز الانتاج إلى المنازل من خلال سلكين، أحدهما يحمل الإلكترونات والآخر يُرجِعُها، ولكي يصلب الطائر بالصاعقة لا بدّ له أن يلامس السلكين معاً أو يلامس سلك القوة الكهربائية والأرض! فلهذا مخطر على أيّ شخص يقف ملامساً الأرض أن يلامس أسلاك الكهرباء، حيث يمَرُ الكهرباء من السلك إلى الأرض خال جسمه!»

٢٤- عَيْنُ الْخَطَا:

١) مبدأ السلك مصانع إنتاج الكهرباء!

٢) لا يوجد فاصل بين السلكين، بل هما ملتصقان (متصلان)!

٣) من أحد السلكين تعود الإلكترونات المستخدمة في المقاصد!

٤) لا يهدّنا خطر إذا لبسنا حذاء مناسباً وقد لمسنا سلكاً فيه الكهرباء!

٢٥- عِنْ الصَّحِيحِ:

- ١) الطيور لا تصاب الصاعقة أبداً!
٢) يعمل السلكان عملاً واحداً!
٣) الأرض قادرة على أن تنقل الكهرباء!
٤) يمكن انتقال الكهرباء بسلك واحد!

٢٦- عِنْ الْمَقْصُودِ مِنَ النَّصِّ:

- ١) بيان كيفية عمل الأسلال الكهربائية!
٢) تبيين خطرات الصاعقة للإنسان والطيور!
٣) توضيح خطرات الأسلال الكهربائية!
٤) عدم السماح للطيور أن تقف على الأسلال!

٢٧- عِنْ الْخَطَا عن إعراب الكلمات المعينة من النصِّ:

- ١) ... من دون أن يهدده خطراً!: فاعل و مرفوع بالضمة
٢) تنتقل الطاقة الكهربائية من مراكز الإنتاج ...!: فاعل و مرفوع بالضمة
٣) نشاهد طيوراً تحطّ على أسلاك الكهرباء!: المجرور بحرف الجر
٤) ... حيث يمْرُ الكهرباء من السلك إلى الأرض!: مفعول و منصوب بالكسرة

٢٨- عِنْ الْخَطَا حول الكلمات المعينة من النصِّ:

- ١) «وَاقِفًا»: اسم، مفرد، مذكر، على وزن «فاعل»، معرب
٢) «تنقل»: فعل مضارع، للغائب، معلوم، مزيد ثلثي و مصدره «انتقال»، معرب
٣) «يُرجع»: فعل مضارع، للغائب، مجهول، مزيد ثلثي و مصدره «رجوع»، معرب، لازم
٤) «يُلامِسُ»: فعل مضارع، للغائب، معلوم، مزيد ثلثي و مصدره «ملامسة» (بزيادة حرف واحد)، معرب

٢٩- عِنْ الْفَعْلِ الْمَعْلُومِ:

- ١) الأطفال لا يتذكرون وذاتهم في بلادنا!
٢) في المدارس يسمع صوت الجرس من بعيد!
٣) عُرِفَ الشخص الخاطئ بين أصدقائه!

٣٠- أَيُّ إِجَابَةٍ تَشْتَمِلُ عَلَى الْجَارِ وَالْمَجْرُورِ؟

- ١) ﴿لن تقاولوا البر حتى تتفقوا مما تحبون﴾
٢) كاتم العلم يلعن كل شيء حتى الحوت!
٣) بعض الحيوانات تملك لغة عامة تستطيع أن تتقاهم مع بعضها!
٤) أي طالب دخل الصيفَ بعد دخول المعلم!

۱۵ دقیقه

(۱) دین و زندگی

قدم در راه

دوسنی با خدا، یاری از نماز و روزه، فضیلت آراستگی

صفحه ۱۱۶ تا صفحه ۱۴۸

هدف‌گذاری قبل از شروع هر درس در دفترچه سوال

لطفاً قبل از شروع پاسخ‌گویی به سوال‌های درس دین و زندگی (۱)، هدف‌گذاری چند از ۱۰ خود را بنویسید:
 از هر ۱۰ سوال به چند سوال می‌توانید پاسخ صحیح بدهید؟
 عملکرد شما در آزمون قبل چند از ۱۰ بوده است؟
 هدف‌گذاری شما برای آزمون آمروز چیست؟

هدف‌گذاری چند از ۱۰ برای آزمون آمروز

چند از ۱۰ آزمون قبل

۳۱- کدام گزینه با سخن امام خمینی (ره) که فرمودند: «باید مسلمانان، فضای سراسر عالم را از محبت و عشق نسبت به ذات حق و نفرت و بعض عملی نسبت به دشمنان خدا لبریز کنند». ارتباط مفهومی بیشتری دارد؟

(۱) اگر می‌خواهیم محبت خداوند در دلمان خانه کند، باید محبت کسانی را که رنگ و نشانی از او دارند در دل خود جای دهیم.

(۲) دینداری بر دو پایه استوار است و هر چه دوستی با خدا عمیق‌تر باشد، نفرت از باطل هم عمیق‌تر است.

(۳) عاشق روش‌نایابی، از تاریکی می‌گریزد و عاشقان خداوند، با ستم مقابله می‌کنند.

(۴) نمی‌شود کسی که دوستدار خداوند باشد، اما رشتی و ستم را در جامعه ببیند و سکوت اختیار کند.

۳۲- اکسیری به روح انسان، زندگی حقیقی می‌بخشد، در کدام آیه ترسیم شده است و دلیل این تحول کدام است؟

(۱) «آن الصلاة تنهي عن الفحشاء والمنكر» - قلب انسان با خدا باشد، کافی است.

(۲) «و الذين آمنوا اشد حباً لله» - قلب انسان با خدا باشد، کافی است.

(۳) «آن الصلاة تنهي عن الفحشاء والمنكر» - قلب انسان حرم خداست.

(۴) «و الذين آمنوا اشد حباً لله» - قلب انسان حرم خداست.

۳۳- افتخار به دوستی با خداوند، چه نتیجه‌های را به دنبال دارد و کدام عبارت شریفه به پایه دوم دینداری اشاره می‌کند؟

(۱) گریز از تاریکی و ظلمات - «لا والله»

(۲) مقابله با هر چه ضد خداست. - «لا والله»

(۳) گریز از تاریکی و ظلمات - «لا والله»

۳۴- این حدیث رسول اکرم (ص) که فرمودند: «چه بسا روزه‌داری که جز گرسنگی و تشنجی چیزی نصیب او نمی‌شود». بیانگر عدم دستیابی به هدف بیان شده در کدام عبارت است؟

(۱) «تنہی عن الفحشاء والمنکر» ۲) «و لذکر الله اکبر» ۳) «لعلکم تتقدون» ۴) «کتب عليکم الصیام»

۳۵- حکم روزه فردی که در ماه مبارک رمضان «بیش از ظهر» یا «بعد از ظهر» به مسافرت بروه، به ترتیب کدام است؟

(۱) باید روزه خود را افطار کند. - باید روزه خود را ادامه دهد. - برای ادامه روزه خود مختار است.

(۲) باید روزه خود را افطار کند. - باید روزه خود را ادامه دهد. - برای ادامه روزه خود مختار است.

(۳) می‌تواند از ابتدای آن روز، روزه بگیرد. - باید روزه خود را ادامه دهد. - برای ادامه روزه خود مختار است.

۳۶- هر یک از نتایج زیر، به ترتیب در صورت عمل کردن به کدام وظایف در نماز حاصل می‌شود؟

- کمتر شدن آلودگی‌های ظاهری

- دور شدن از بی‌نظمی در زندگی

- کوچک شدن قدرت‌های دیگر در نظر انسان

(۱) تداوم در پاکیزگی لباس و بدن در نماز - استمرار در انجام به موقع نماز - توجه به بزرگی خدا هنگام گفتن تکبیر

(۲) استمرار در انجام به موقع نماز - تداوم در پاکیزگی لباس و بدن در نماز - توجه به بزرگی خدا هنگام گفتن تکبیر

(۳) تداوم در پاکیزگی لباس و بدن در نماز - استمرار در انجام به موقع نماز - در نظر داشتن عظمت خدا در رکوع و سجده

(۴) استمرار در انجام به موقع نماز - تداوم در پاکیزگی لباس و بدن در نماز - در نظر داشتن عظمت خدا در رکوع و سجده

۳۷- مهم‌ترین فایده نماز کدام است و تأثیر نماز بستگی به کدام امر دارد؟

(۱) دوری از گناهان - میزان دقت و توجه ما

(۲) دوری از گناهان - کمیت و تعداد آن

۳۸- کدام نوع از آراستگی، نتیجه برخورداری انسان از صفات زیبای اخلاقی است و کلام امام صادق (ع) درباره آراستگی کدام است؟

(۱) آراستگی باطنی - «خدای متعال دوست دارد وقتی بنده‌اش به سوی دوستان خود می‌رود، آمده و آراسته باشد.»

(۲) آراستگی باطنی - «دو رکعت نماز که با بُوی خوش گزارده شود، بهتر از هفتاد رکعت نماز بدون بُوی خوش است.»

(۳) آراستگی ظاهری - «خدای متعال دوست دارد وقتی بنده‌اش به سوی دوستان خود می‌رود، آمده و آراسته باشد.»

(۴) آراستگی ظاهری - «دو رکعت نماز که با بُوی خوش گزارده شود، بهتر از هفتاد رکعت نماز بدون بُوی خوش است.»

۳۹- به ترتیب، مطابق با کلام امام علی (ع) «آمده شدن برای جنگ با خدا» معلوم چیست و امام صادق (ع) چه چیزی را نشانه سنتی دینداری فرد می‌داند؟

(۱) جلب توجه از راه‌های نادرست - عدم توانایی در اثبات خود از راه سازنده (۲) آراستن خود برای دیگران - پوشیدن لباس نازک و بدن نما

(۳) آراستن خود برای دیگران - عدم توانایی در اثبات خود از راه سازنده (۴) جلب توجه از راه‌های نادرست - پوشیدن لباس نازک و بدن نما

۴۰- عدم توانایی در پاسخ‌گویی درست به نیاز طبیعی مقبولیت در میان همسالان و جامعه نشانگر چیست و از منظر قرآن کریم زیاده‌روی در آراستگی نشانه چیست؟

(۱) ضعف روحی و جسمی - جهل (۲) ناتوانی در اثبات خود - کفر (۳) ضعف روحی و جسمی - کفر (۴) ناتوانی در اثبات خود - جهل

۱۵ دقیقه

ریاضی و آمار (۱)
کار با داده‌های آماری
نمایش داده‌ها
صفحه ۹۳ تا صفحه ۱۱۲

هدف‌گذاری قبل از شروع هر درس در دفترچه سوال

لطفاً قبل از شروع پاسخ‌گویی به سوالات درس ریاضی و آمار (۱)، هدف‌گذاری چند از ۱۰ خود را بنویسید:
از هر ۱۰ سوال به چند سوال می‌توانید پاسخ صحیح بدهید؟
عملکرد شما در آزمون قبل چند از ۱۰ بوده است؟
هدف‌گذاری شما برای آزمون امروز چیست؟

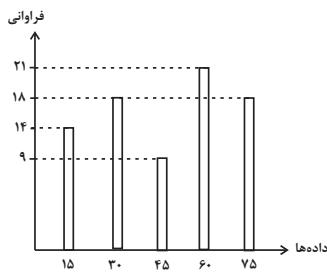
هدف‌گذاری چند از ۱۰ برای آزمون امروز	چند از ۱۰ آزمون قبل
--------------------------------------	---------------------

۱- در یک سری دادهٔ آماری اگر همهٔ داده‌ها را با مقدار ثابتی جمع کنیم در این صورت کدام‌یک از معیارهای آماری تغییر نمی‌کند؟

- (۱) واریانس و چارک‌ها
(۲) دامنهٔ میان‌چارکی و انحراف معیار
(۴) واریانس و میانه

۲- در داده‌های آماری ۱۸, ۱۴, ۱۶, ۲۰, ۲۴, ۱۵, ۱۴, ۲۶, ۲۱, ۲۰, ۲۵ اگر داده‌های بین چارک اول و دوم حذف شوند، در این صورت دامنهٔ میان‌چارکی داده‌ها چه قدر تغییر خواهد کرد؟

- (۲) صفر
(۱) ۴
(۳) ۱/۵

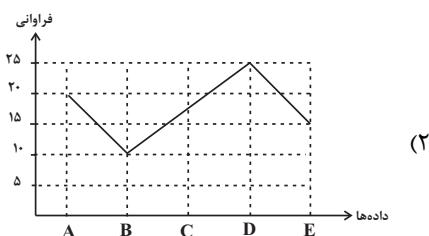

۳- در نمودار میله‌ای زیر، چند درصد داده‌ها کمتر از ۷۰ هستند؟

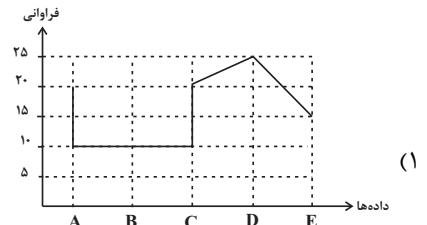
- (۱) ۶۲/۶
(۲) ۶۸/۵
(۳) ۷۲/۴
(۴) ۷۷/۵

۴- اگر نمودار خط شکسته جدول زیر را بخواهیم رسم کنیم، نمودار آن شبیه کدام گزینه است؟

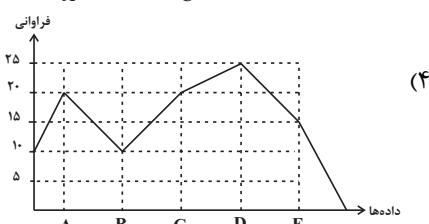
متغیر	A	B	C	D	E
فراوانی	۲۰	۱۰	۲۰	۲۵	۱۵

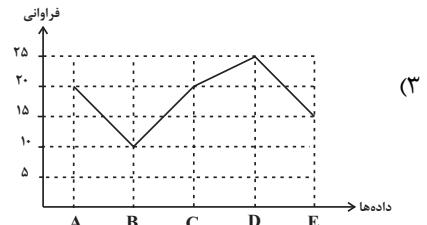
(۲)

(۱)

(۴)

(۳)

۵- تعداد ۱۶۰ دادهٔ آماری داریم که اگر آن‌ها را به ۵ گروه تقسیم و با نمودار دایره‌ای نشان دهیم، یکی از آن‌ها با زاویهٔ مرکزی α درجه نشان داده

می‌شود. اگر ۲۰ دادهٔ آماری دیگر به این داده‌ها اضافه کنیم در این صورت به گروه موردنظر ۱۰ داده اضافه می‌شود و زاویهٔ مرکزی مربوط به آن نیز ۱۰ درجه افزایش می‌یابد. زاویهٔ مرکزی α چند درجه است؟

۹۰ (۲)

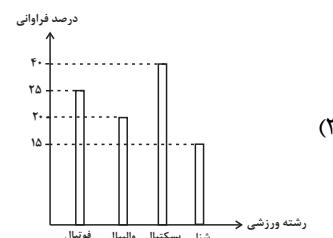
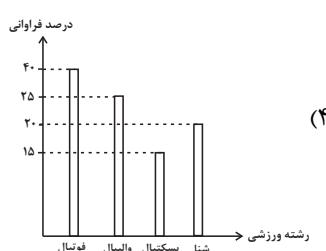
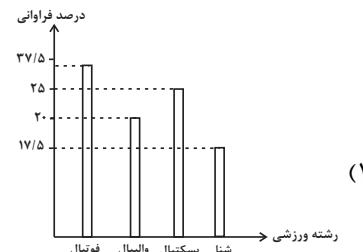
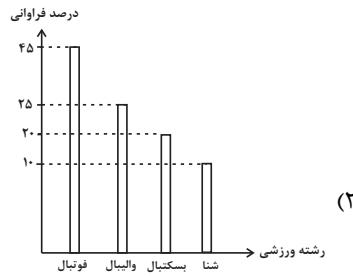
۸۰ (۱)

۱۵۰ (۴)

۱۲۰ (۳)

۵۶-در نمودار دایره‌ای مربوط به ورزش مورد علاقه دانش‌آموزان یک مدرسه، زوایای مرکزی به صورت جدول زیر است. نمودار میله‌ای مربوط به این دانش‌آموزان بر حسب درصد کدام است؟

شناسنامه	بسکتبال	والیبال	فوتبال	رشته ورزشی
زاویه مرکزی	$5x - 10^\circ$	$4x - 8^\circ$	$6x + 15^\circ$	

۵۷-در نمودار جعبه‌ای کدامیک از موارد زیر قابل نمایش نیست؟

- (۲) میانه میان چار کی (۳) دامنه تغییرات (۴) انحراف معیار

-۵۸-اگر داده‌های نمایش دهنده، در این صورت میانگین داده‌های داخل جعبه کدام است؟

۱۷

9 $\frac{1}{6}$ (3)

१८

ω₁(1)

۵۹-کدام گزینه در مورد نمودار حبابی صحیح نیست؟

- ۱) نمودار حبایی یک نمودار دو بعدی است.

۲) در نمودار حبابی متغیر سوم متناسب با مساحت دایره‌ها است.

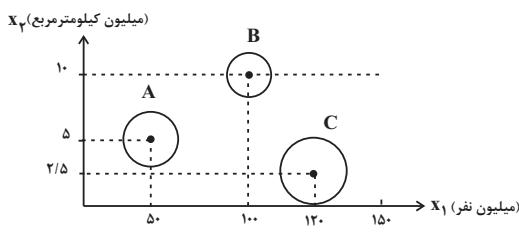
۳) در نمودار حبابی متغیر سوم نمی‌تواند مقادیر منفی داشته باشد.

۴) نمودار حبابی برای نمایش همزمان فقط سه متغیر به کار می‌رود.

۶-در نمودار حبایی زیر متغیر X_3 جمعیت کشورها، X_2 مساحت کشوره

۶-در نمودار حیاتی زیر متغیر x_1 جمعیت کشورها، x_2 مساحت کشورها و x_3 دایرها میزان آب شیرین کشورهای سرانه آب کشور A

بهازای هر نفر چند برابر کشور C است؟

$$\begin{cases} A = \text{شعاع دائرة} \\ B = 1 \\ C = ٢ \end{cases}$$

۲/۷ (۱۹)

۱/۳۵ (۳)

1 (2)

◦ /ʌ (1)

۱۵ دقیقه

اقتصاد
رشد و پیشرفت اقتصادی
بودجه‌نندی
تصمیم‌گیری در مخارج
صفحة ۱۱۶ تا صفحه ۱۴۹

هدف‌گذاری قبل از شروع هر درس در دفترچه سوال

لطفاً قبل از شروع پاسخ‌گویی به سوال‌های درس اقتصاد، هدف‌گذاری چند از ۱۰ خود را بنویسید:
 از هر ۱۰ سوال به چند سوال می‌توانید پاسخ صحیح بدهید؟
 عملکرد شما در آزمون قبل چند از ۱۰ بوده است؟
 هدف‌گذاری شما برای آزمون امروز چیست؟

هدف‌گذاری چند از ۱۰ برای آزمون امروز	چند از ۱۰ آزمون قبل
--------------------------------------	---------------------

کشورها	سهم دهک اول	سهم دهک دهم
A	۵	۲۰
B	۷	۳۵
C	۳	۲۴
D	۴	۱۲

۱- با توجه به جدول توزیع درآمد مقابله، بهترین سؤال زیر پاسخ دهدید.

- وضعیت توزیع درآمد در کدام کشور، مناسب‌تر است؟

- شاخص توزیع درآمد در کشور B کدام است؟

(۱) کشور A - ۴

(۲) کشور C - ۵

(۳) کشور B - ۴

(۴) کشور D - ۵

۲- هر میزان که شاخص دهک‌ها کم‌تر باشد، ... و زمانی که درآمدهای مردم برای شاخص دهک‌ها قابل ثبت نیست، ... محاسبه می‌شود.

(۱) توزیع درآمد عادلانه‌تر است - اختلاف درآمدی

(۴) توزیع درآمد ناعادلانه‌تر است - اختلاف درآمدی

۳- کدام گزینه بهترین سؤال زیر را به درستی نشان می‌دهد؟

(الف) تولید ناخالص ملی یا GDP ارزش پولی همه کالاهای و خدمات تولیدشده در داخل مرزهای یک کشور در طول یک سال است.

(ب) مبلغمان دست دوم خریداری شده توسط یک خانواده، به دلیل اینکه اطلاعات دقیق از آن در دسترس نیست، در تولید ناخالص داخلی محاسبه نمی‌شود.

(ج) نروز با شاخص توسعه انسانی ۰/۹۵۴، دارای رتبه ۱ و جزو کشورهای با توسعه انسانی بسیار بالا می‌باشد.

(د) رشد، مفهومی کمی و به معنای افزایش تولید است؛ کشورها عموماً با سرمایه‌گذاری بیشتر یا به کارگیری روش‌های بهتر و فناوری مناسب‌تر، ظرفیت تولیدی خود را افزایش می‌دهند.

(۱) غ - غ - ص - غ   (۲) ص - ص - غ - ص   (۳) غ - ص - غ - ص   (۴) ص - غ - ص

۴- اگر میزان درآمد ماهیانه دو فرد A و B در طول یک ماه به ترتیب ۱۰ و ۸ میلیون تومان باشد و جدول زیر بیانگر مخارج این دو فرد باشد.

مقدار به میلیون تومان		نوع خرج
B	A	
۱	۱/۵	اجاره‌خانه
۱/۲۵	۲/۵	غذا
۰/۷۵	۰/۵	امور خیریه
۱	۲	حمل و نقل
۲	۱/۷۵	پوشاش
۰/۵	۰/۷۵	بیمه

بهترین:

(الف) کدامیک از این افراد کم‌ترین پس‌انداز را از بودجه ماهانه خود دارند؟

(ب) چند درصد از مخارج ماهیانه فرد A صرف حمل و نقل می‌شود؟

۲۰ - A (۱)

۲۲/۲ - B (۲)

۲۰ - B (۳)

۲۲/۲ - A (۴)

۵- پاسخ صحیح سؤالات زیر بهترین در کدام گزینه آمده است؟

(الف) کدام مورد در ارتباط با خمس صحیح نیست؟

(ب) هر یک از عبارت‌های زیر مربوط به کدام فعالیت می‌باشد؟

«برنامه‌ریزی مخارج و شیوه‌های مصرف»

«پس‌انداز و سرمایه‌گذاری»

(۱) هر درآمدی که به دست می‌آوریم، اگر بعد از یک سال از مجموع مخارج ما زیاد بیاید، به همان میزان که زیاد آمده است، مشمول خمس قرار می‌گیرد. - دخل - خرج

(۲) درصد درآمد سالانه به عنوان سهم امام و سهم سادات به مرجع تقليید یا نماینده او باید داده شود - دخل - حفظ

(۳) اقلام مصرفی خریداری شده حتی اگر بدون استفاده هم باقی بمانند، مشمول خمس نمی‌شوند. - خرج - حفظ

(۴) سال مالی از همان روزی که اولین درآمد به دست می‌آید، شروع می‌شود. - حفظ - خرج

۶۶- کدام گزینه بیانگر مرحله سوم بود جه ریزی ماهیانه است؟

- (۱) مقایسه مجموع درآمدها و هزینه‌ها
- (۲) مشخص کردن تمامی درآمدها از هر منبعی که به دست آمده
- (۳) فهرست کردن هزینه‌های متغیر و ثابت
- (۴) کم کردن مخارج غیرضروری

۶۷- به ترتیب هریک از موارد زیر مربوط به کدام مراحل خرید مقایسه‌ای می‌باشد؟

- سنجش گزینه‌ها بر اساس معیارهای مختلف

- بیان این‌که واقعاً برای رفع چه مشکل یا حل چه مسئله‌ای نیاز به خرید و مصرف دارد.
- مواردی که می‌تواند مشکل را رفع یا مسئله را حل کند.

(۱) مرحله چهارم (تعیین معیارها) - مرحله دوم (تعریف مسئله) - مرحله اول (تصمیم‌گیری)

(۲) مرحله چهارم (ارزیابی) - مرحله اول (تعریف مسئله) - مرحله دوم (فهرست گزینه‌ها)

(۳) مرحله سوم (ارزیابی) - مرحله اول (فهرست گزینه‌ها) - مرحله دوم (تعریف مسئله)

(۴) مرحله سوم (تعیین معیارها) - مرحله دوم (فهرست گزینه‌ها) - مرحله اول (تصمیم‌گیری)

۶۸- به ترتیب کدام گزینه در ارتباط با معایب خرید مقایسه‌ای و مزایای آن صحیح است؟

(۱) در صورت مقایسه درست، معمولاً هزینه کمتری پرداخت می‌شود. - خرید مقایسه‌ای زمان بر است.

(۲) ممکن است خرید مقایسه‌ای هزینه‌بر باشد. - با ذخیره مدت زمان مناسب این امکان را به ما می‌دهد که زمان ذخیره شده را برای کسب درآمد، انجام کارهای سرگرم‌کننده یا رسیدگی به خانواده صرف کنیم.

(۳) درباره گزینه‌هایی از آن کالا که قیلاً از آن‌ها مطلع نبودید، آگاه می‌شوید. - ویژگی‌ها یا ارزش بیشتری را با همان مقدار پول دریافت می‌کنید.

(۴) ممکن است پس انداز حاصل از خرید مقایسه‌ای، به ویژه برای اقلام با قیمت پایین، کمتر از هزینه‌های زمان، بنزین یا سایر هزینه‌های دیگر برای کسب اطلاعات باشد. - ویژگی‌ها یا ارزش بیشتری را با همان مقدار پول دریافت می‌کنیم.

۶۹- چند مورد از موارد زیر در ارتباط با واقعیت نادرست است؟

الف) نیاز به خرید هوشمندانه برای کالاهای با هر سطح قیمت، به یک اندازه است.

ب) تبلیغات کاذب، بزرگنمایی، قسم خوردن و ارائه اطلاعات نادرست، از جمله اقدامات، برای تحریک و تشویق خریداران به خرید کالا و خدمات است.

ج) در مرحله چهارم خرید هوشمندانه، ویژگی‌هایی از کالای هدف که بیشتر برایمان مهم است، را مشخص می‌کنیم.

د) مصرف مسئولانه مصرفی است که اجازه نمی‌دهد چرخه تبدیل‌ها و تغییرات طبیعی ادامه پیدا کند و موجب توقف آن شود.

- (۱) دو
- (۲) یک
- (۳) چهار
- (۴) سه

۷۰- بر اساس گزارش ... سالیانه حدود ... میلیارد تن از مواد غذایی تولیدشده برای مصرف انسان در جهان دور ریخته می‌شود که این میزان ... کل محصلو غلات جهان است.

(۱) فائو - ۱/۲ - یک چهارم

(۲) فائو - ۱/۳ - یک سوم

(۳) سازمان تجارت جهانی - ۱/۳ - یک سوم

(۴) سازمان تجارت جهانی - ۱/۲ - یک چهارم

۲۰ دققه

علوم و فنون ادبی (۱)
فافیه، جناس و اندیشه آن
صفحه ۸۸ تا صفحه ۱۰۶

هدف‌گذاری قبل از شروع هر درس در دفترچه سوال

لطفاً قبل از شروع پاسخ‌گویی به سؤال‌های درس علوم و فنون ادبی (۱). هدف‌گذاری چند از ۱۰ خود را بنویسید:

از هر ۱۰ سؤال به چند سؤال می‌توانید پاسخ صحیح بدهید؟

عملکرد شما در آزمون قبل چند از ۱۰ بوده است؟

هدف‌گذاری شما برای آزمون امروز چیست؟

چند از ۱۰ آزمون قبل هدف‌گذاری چند از ۱۰ برای آزمون امروز

۷۱- تعداد ابیاتی که هر دو نوع «جناس همسان» و «جناس ناهمسان» در آن‌ها به کار رفته است، در کدام گزینه آمده است؟

الف) بر سرم هر چه عشق بنشوته است / یک به یک بر سر زبان دارم

ب) آفتاب رخش جهان بگرفت / مهر رویش جهان جان بگرفت

ج) با صبا در چمن لاله سحر می‌گفتم / که شهیدان که اند این همه خونین کفنان

د) ز دیوان دور شو تا راه یابد سوی تو حکمت / سخت آن‌گه شود بی‌شک سزا دفتر و دیوان

ه) تا روان دارد روان دارم حدیثش بر زبان / سنتگدل گوید که یاد یار سیمین تن مکن

(۴) دو

(۳) سه

(۲) چهار

(۱) پنج

۷۲- آرایه‌های «جناس همسان، تضاد، تشخیص، جناس ناهمسان، تلمیح» به ترتیب در کدام ابیات وجود دارد؟

الف) یار و همسر نگرفتم که گرو بود سرم / تو شدی مادر و من با همه پیری، پسرم

ب) سرشکم آمد و عیبم بگفت روی به روی / شکایت از که کنم؟ خانگی است غماز

ج) ما درد دوست پیش حکیمان نمی‌بریم / ساقی بیار می‌که مسیح و حکیم ماست

د) ای مرغ! اگر پری به سر کوی آن صنم / پیغام دوستان برسانی به آن پری

ه) به شام آورد روز عمر ما را / امید و عده‌های بامدادت

(۴) د - ب - ه - ج - الف

(۳) ج - د - الف - ه - ب

(۲) د - ه - ب - الف - ج

(۱) ج - الف - د - ب - ه

۷۳- در کدام گزینه فقط یک نوع جناس ناهمسان به کار رفته است؟

(۱) ستاره‌ای بدرخشید و ماه مجلس شد / دل رمیده ما را آنیس و موئس شد

(۲) شرف مرد به جود است و کرامت به سجود / هر که این هر دو ندارد عدمش به ز وجود

(۳) شکرکنید چرخ فلک، از ملک و ملک / کز کرم و بخشش او، روشن و بخشندۀ شدم

(۴) منطقهٔ چرخ شتاب از تو یافت / ملکت ایجاد کتاب از تو یافت

۷۴- در کدام گزینه هر دو آرایه «واژه‌آرایی و جناس تام» مشهود است؟

(۱) جهان بر ابروی عید از هلال و سمه کشید / هلال عید در ابروی یار باید دید

(۲) سمن بولان غبار غم چو بشینند بنشانند / پری رویان قرار از دل چو بستیزند بستانند

(۳) در این حضرت چو مشتاقان نیاز آرند ناز آرند / که با این درد اگر دربند درمانند درمانند

(۴) دواز درد عاشق را کسی کو سهل پندارد / ز فکر آنان که در تدبیر درمانند درمانند

۷۵- در کدام بیت، آرایه‌ای نادرست به بیت نسبت داده شده است؟

(۱) بدی کان بر تو می‌آید ز چشم است و زیان و دل / میاش این که روز و شب تو را در خانه‌اند اعدا (تشخیص)

(۲) شام و صبحش فرخ و فرخنده باشد هر که او / باده عشرت ز صبح اندر قدح تا شام ریخت (جناس همسان)

(۳) به صبر کوش تو ای دل که حق رها نکند / چنین عزیز نگینی به دست اهرمنی (مجاز)

(۴) ز تنباد حوادث نمی‌توان دیدن / در این چمن که گلی بوده است یا سمنی (تشبیه)

۷۶- آرایه‌های «استعاره، جناس همسان، تلمیح، تضاد و تشبیه» به ترتیب در کدام گزینه آمده‌اند؟

الف) مرغ‌سان از قفس خاک هوایی گشتم / به هوایی که مگر صید کند شهبازم

ب) صبا به خوشخبری هدهد سلیمان است / که مژده طرب از گلشن سبا آورد

ج) بیگانه گشتم از همه خوبان به مهر تو / و آن ماه شوخ‌دیده نگشت آشنا هنوز

د) چه لبیت است که از مهر ماه رخسارش / چو تار طرّه او روز من شب تار است

ه) ای داد، کس به داغ دل باغ، دل نداد / ای وای، های های عزا در گلو شکست

(۲) ب - ج - الف - ه - د

(۴) ج - ب - الف - ه - د

(۱) ه - د - ب - ج - الف

(۳) الف - د - ب - ه - ج

۷۷- در همه ایات بهجز بیت ... قافیه درونی وجود دارد.

۱) در آتش و در سوز من شب می‌برم تا روز من / ای فرخ پیروز من از روی آن شمس‌الضحلی

۲) از مه او مه شکافت دیدن او برنتافت / ماه چنان بخت یافت او که کمینه گداشت

۳) ای رستخیز ناگهان وی رحمت بی‌منتها / ای آتشی افروخته در بیشهه اندیشه‌ها

۴) بربند لب همچون صدف مستی می‌باشد پیش صف / تا بازآیند این طرف از غیب هشیاران ما

۷۸- کدام بیت دو قافیه پایانی ندارد؟

۱) عشق شوری در نهاد ما نهاد / جان ما در بوته سودا نهاد

۲) ای ز جود کفت آراسته ایوان کرم / وی ز الطاف تو پیراسته دیوان نعم

۳) ای از مکارم تو شده در جهان خبر / افکننده از سیاست تو آسمان سپر

۴) خانه تن را به جان آباد کردن مشکل است / بر سر ریگ روان بنیاد کردن مشکل است

۷۹- واژگان مشخص شده در کدام گزینه، نمی‌توانند با هم، هم قافیه شوند؟

۱) هرگز آرزو نکردهام / یک ستاره در سراب آسمان شوم / یا چو روح برگزیدگان / همنشین خامش فرشتگان شوم / هرگز از زمین جدا نبوده‌ام / با

ستاره آشنا نبوده‌ام ...

۲) به این کبود غرفه‌های آسمان / کنون به گوش من دوباره می‌رسد / صدای تو / صدای بال بر فرشتگان / نگاه کن که من کجا رسیده‌ام / به

کهکشان به بیکران به جاودان ...

۳) ویرانه جنگ / رنگین به خون بی‌گناهان / می‌خواندمان مستانه / با آرامش مهر / در آبی صبح صفاها / می‌بردمان از کوچه‌باغ دور تاریخ / همراه

خیل دادخواهان ...

۴) مهروزان زمان‌های کهن / هرگز از خویش نگفتند سخن / که در آنجا که تویی / برنياید دگر آواز از من / ما هم این رسم کهن را بسپاریم به یاد ...

۸۰- نوع قاعدة قافیه در چند بیت به ترتیب براساس قاعدة «۱» و در چند بیت براساس قاعدة «۲» است؟

الف) پیش شمع نور جان دل هست چون پروانه‌ای / در شاعر شمع جانان دل گرفته خانه‌ای

ب) خدمت من طاعت و حمد خدادست / تا نپنداشی که حق از من جدادست

پ) نماندم نمک‌سود و هیزم نه جو / نه چیزی پدیدست تا جو درو

ت) ای آتش سودای تو خون کرده جگرها / بر باد شده در سر سودای تو سرها

ث) نغمه شوقت دل عشاق راست / آمد از آن نغمه عشاق راست

۴) چهار / یک

۳) یک / چهار

۲) سه / دو

۱) دو / سه

پاسخ دادن به این سؤالات اجباری است و در تراز کل شما تأثیر دارد.

سؤالات آشنا

۸۱- آرایه‌های «مجاز، واژه‌آرایی، جناس تام، تشبيه و استعاره» به ترتیب در کدام ابیات آمده است؟

الف) مرا به گور سپاری مگو وداع وداع / که گور پرده جمعیت جنان باشد

ب) سر آن ندارد امشب که برآید آفتابی / چه خیال‌ها گذر کرد و گذر نکرد خوابی

ج) غم تو در دلم آتش نهاد و از لعلت / صد آتش دگر اندر نهاد می‌آید

د) خورشید روى من چون رخساره برفروزد / رخ بر فروختن را، خورشید رو ندارد

ه) چند است نرخ بوسه به شهر شما که من / عمری است کز دو دیده گهر می‌نشانمت

(۴) ج، د، ه، الف، ب

(۳) ب، الف، ج، د، ه

(۲) ب، الف، ج، د، ه

(۱) ه، د، ب، ج، الف

۸۲- در کدام بیت، آرایه‌ای نادرست به بیت نسبت داده شده است؟

(۱) ابر و باران و من و یار ستاده به وداع / من جدا گریه‌کنان، ابر جدا، یار جدا (واژه‌آرایی، جناس همسان)

(۲) نیک‌اختنی به منزل وصلت رسد که او / با بدرو قدر و صدر و شرف اتصال یافت (واج‌آرایی، جناس ناهمسان اختلافی)

(۳) گه از خاکی چو گل رنگی برآرد / گه از آبی چو ما نقشی نگارد (مواظنه، تشبيه)

(۴) آن زمان کو را عیان جویی نهانست / وان زمان کو را نهان جویی عیانست (ترصیع، تضاد)

۸۳- در هر دو بیت کدام گزینه آرایه «اشتقاق» به کار رفته است؟

الف) خدایگان افرخنده مهرگان آمد / ز باغ گشت به تحويل آفتاب احوال

ب) گر همه عالم شود محکوم او / یا علوم جمله شد معلوم او

ج) تنور لاله چنان برفروخت باد بهار / که غنچه غرق عرق گشت و گل به جوش آمد

د) چو دید آن درفشان درفش مرا / به گوش آمدش بانگ رخش مرا

ه) کفر است در طریقت ما کینه داشتن / آبین ماست سینه چو آبینه داشتن

(۴) د، ه

(۳) ه، الف

(۲) د، الف

(۱) الف، ب

۸۴- قاعدة قافیه در کدام گزینه متفاوت است؟

(۱) بوی خوش تو هر که ز باد صبا شنید / از یار آشنا سخن آشنا شنید

(۲) عاشقی بر من پریشانست کنم / کم عمارت کن که ویرانت کنم

(۳) در عهد تو هر چه من وفا کردم / پاداش وفای من جفا کردم

(۴) بی‌کمالی‌های انسان از سخن پیدا شود / پسته بی‌مغز چون لب وا کند رسوا شود

۸۵- در کدام یک از گزینه‌های زیر قافیه وجود ندارد؟

(۱) می‌روم خسته و افسرده و زار / سوی منزلگاه ویرانه خویش / به‌خدا می‌برم از شهر شما / دل شوریده و دیوانه خویش

(۲) اندرین نوبت تنگ / با گرانجانی شب / که سته است و گریزان گویی / هم ازو سنگ ز سنگ، کاروان دارد پیوند / با دل خسته او / چو تن او پابند

(۳) اگر می‌توانستم از خاک، یک دسته لبخند پرپر بچینم / تو را می‌توانستم ای دور از دور یک بار دیگر ببینم

(۴) در من زندانی ستمگری بود که به آواز زنجیرش خو نمی‌کرد / من با نخستین نگاه تو آغاز شدم

۸۶- در کدام گزینه، هر دو بیت، ردیف ندارد؟

- الف) وصال او ز عمر جاودان به / خداوند مرا آن ده که آن به
ب) که افتاد که با جاه و تمکین شود / چو بیدق که ناگاه فرزین شود
پ) قیامت کسی بینی اندر بهشت / که معنی طلب کرد و دعوی بهشت
ت) نگه کرد باز آسمان سوی من / فروشست گرد غم از روی من
ث) چو حاتم به آزادگی سر نهاد / جوان را برآمد خروش از نهاد
ج) بسا مفلس بینوا سیر شد / بسا کار منعم زیر زیر شد
ج) چه دشمن کرم بیند و لطف وجود / نیاید دگر خبث از او در وجود
ح) بزرگی کزو نام نیکو نماند / توان گفت با اهل دل او نماند

(۱) الف و ج   (۲) ب و ج   (۳) ت و ح   (۴) پ و ث

۸۷- الگوی ساخت قافیه کدام بیت بر اساس «مصطفت + صامت + صامت» نیست؟

- (۱) نکونام و صاحبدل و حق پرست / خط عارضش خوش تر از خط دست
۲) مرا تو غایت مقصودی از جهان ای دوست / هزار جان عزیزت فدای جان ای دوست
۳) چنین است رسم سرای درشت / گهی پشت بر زین، گهی زین به پشت
۴) به یاد روی شیرین بیت می گفت / چو آتش تیشه می زد کوه می سفت

۸۸- نوع قاعدة قافیه در چند بیت به درستی مشخص شده است؟

- الف) خواجه بیا، خواجه بار بیا / دفع مده، دفع مده ای مه عیار بیا (قاعدة ۱)
ب) حیلت رها کن عاشقا دیوانه شو دیوانه شو / و اندر دل آتش درآ پروانه شو پروانه شو (قاعدة ۲)
پ) شب قدر است جسم تو کز او یابند دولتها / مه بدر است روح تو کز او بشکافت ظلمتها (قاعدة ۱)
ت) تا نقش خیال دوست با ماست / ما را همه عمر خود تماشاست (قاعدة ۱)
ث) الا ای شاه یغمایی، شدم پر شور و شیدایی / مرا یکتایی ای فرما، دوتا گشتم ز یکتایی (قاعدة ۲)

(۱) دو   (۲) یک   (۳) چهار   (۴) سه

۸۹- در کدام گزینه قافیه، حروف الحاقی ندارد؟

- (۱) ز درد عشق تو با کس حکایتی که نکردم / چرا جفای تو کم شد؟ شکایتی که نکردم
۲) باز آی که چون برگ خزانم رخ زردی است / با یاد تو دمساز دل من، دم سردی است
۳) این ثنا گفتن ز من ترک ثناست / کین دلیل هستی و هستی خطاست
۴) هر که را اسرار حق آموختند / مهر کردنده و دهانش دوختند

۹۰- هر دو بیت کدام گزینه، دو قافیه پایانی دارند؟

- الف) همه از صنع تو مکان و مکین / همه در امر تو زمان و زمین
ب) مقام دلگشایش جمع جمع است / جمال جان فزایش شمع جمع است
پ) عقل ما رهنمای هستی اوست / هستهای زیر پای هستی اوست
ت) عقل کانجا رسید سر بنهد / مرغ کانجا پرید پر بنهد
ث) علم بی حلم شمع بی نور است / هردو با هم چو شهد زنبور است

(۱) الف، ث   (۲) ب، پ   (۳) الف، ت   (۴) ب، ث

۱۰ دقیقه
تاریخ (۱) ایران و جهان باستان
اقتصاد و معیشت
دین و اعتقادات
زبان و آموزش
صفحه ۱۱۸ تا صفحه ۱۴۲

هدف‌گذاری قبل از شروع هر درس در دفترچه سؤال

لطفاً قبل از شروع پاسخ‌گویی به سؤال‌های درس **تاریخ (۱) ایران و جهان باستان** هدف‌گذاری چندار ۱۰ خود را بنویسید:
از هر ۱۰ سؤال به چند سؤال می‌توانید پاسخ صحیح بدهید؟
عملکرد شما در آزمون قبلاً چند از ۱۰ بوده است?
هدف‌گذاری شما برای آزمون امروز چیست؟

هدف‌گذاری چند از ۱۰ برای آزمون امروز	چند از ۱۰ آزمون قبل
--------------------------------------	---------------------

- ۹۱- مسیر دریابی میان هند و مصر برای نخستین بار در زمان کدام فرمانروای ایران شناسایی شد؟
 ۱) کورش بزرگ هخامنشی
 ۲) داریوش بزرگ هخامنشی
 ۳) انوشیروان ساسانی
 ۴) مهرداد دوم اشکانی
- ۹۲- به گفته مورخان، اهالی کدام بندر در دریانوردی و صیادی مهارت زیادی داشتند؟
 ۱) ماهشهر
 ۲) چابهار
 ۳) خرمشهر
 ۴) سیراف
- ۹۳- کدام گزینه یکی از اهداف اصلی شکل‌گیری تشکیلات اداری در ایران باستان بود؟
 ۱) رسیدگی به وضعیت دخل و خرج کشور
 ۲) ایجاد قوانین و مقررات مربوط به خرید و فروش
 ۳) رسیدگی به وضعیت اجتماعی و اقتصادی مردم
 ۴) نظارت بر اجرای قوانین حکومتی در بین مردم
- ۹۴- مطابق تعالیم زرتشت وظيفة ارشاد‌پندان کدام مورد زیر است؟
 ۱) مبارزه با اهربیمن و یاری اهوره‌مزدا
 ۲) آفرینش و اداره امور جهان
- ۹۵- کدام گزینه به نقش مغان در جامعه ایرانی در دوره مادها اشاره دارد؟
 ۱) زنده نگهداشتن یاد خدایان کهن
 ۲) خواندن نیایش‌ها، سرودها و قربانی کردن
 ۳) آمیختن باورهای دینی کهن خود با تعالیم زرتشت
- ۹۶- چه حادثه‌ای قدرت و نفوذ روحانیون زرتشتی را به طرز چشم‌گیری در دوره ساسانیان افزایش داد؟
 ۱) تشکیل و ساخت آتشکده‌های متعدد
 ۲) گسترش و رسمیت یافتن دین زرتشتی
 ۳) تبدیل شدن به پیشوایان دینی در جامعه زرتشتی
- ۹۷- زبان پارتی یا پهلوی اشکانی و زبان خوارزمی به ترتیب جزء کدام شاخه‌های زبان‌های هند و اروپایی محسوب می‌شود؟
 ۱) زبان‌های غربی، زبان‌های شرقی
 ۲) ایرانی میانه، ایرانی باستان
 ۳) ایرانی میانه، ایرانی باستان
- ۹۸- در زمان هخامنشیان مردم ایران کدام قصه‌های زیر را از حفظ می‌خوانند؟
 ۱) یادگار زریران
 ۲) هزار افسان
 ۳) درخت آسوریک
- ۹۹- داستان «بیژن و منیژه» ریشه در کدام دوره تاریخ ایران باستان دارد؟
 ۱) مادی
 ۲) هخامنشی
 ۳) ساسانی
- ۱۰۰- به چه دلیل تعدادی از فیلسوفان یونانی در زمان فرمانروایی خسرو انشیروان به ایران آمدند؟
 ۱) دعوت انشیروان از دانشمندان دیگر سرزمین‌ها به ایران
 ۲) پیشرفت‌های علمی و فرهنگی ایران در عصر ساسانی
 ۳) توجه ساسانیان به رفاه حال دانشمندان
 ۴) تنگ‌نظری امپراتوری روم و پناهنده شدن دانشمندان به ایران

جغرافیای ایران
سکونتگاه‌های ایران
توان‌های اقتصادی ایران
صفحة ۷۸ تا صفحه ۱۰۰

۱۰ دقیقه

هدف‌گذاری قبل از شروع هر درس در دفترچه سؤال

لطفاً قبل از شروع پاسخ‌گویی به سوال‌های درس **جغرافیای ایران**، هدف‌گذاری چند از ۱۰ خود را بنویسید:
 از هر ۱۰ سؤال به چند سؤال می‌توانید پاسخ صحیح بدهید?
 عملکرد شما در آزمون قبل چند از ۱۰ بوده است?
 هدف‌گذاری شما برای آزمون امروز چیست؟

هدف‌گذاری چند از ۱۰ برای آزمون امروز	هدف‌گذاری قبل
--------------------------------------	---------------

چند از ۱۰ آزمون قبل	چند از ۱۰ آزمون امروز
---------------------	-----------------------

۱- چنانچه به عنوان یک پژوهشگر به بررسی شکل‌گیری سکونتگاه‌های ایران پردازید مهم‌ترین عامل شکل‌دهنده این سکونتگاه‌ها را چه می‌دانید؟

(۱) آب

(۲) شیب زمین

(۳) منابع آب

(۴) نقش ارتباطی

(۵) نسبت آب و خاک

(۶) شرایط جغرافیایی

(۷) جزئی از شکل پراکنده است.

(۸) برخورداری از آب و خاک در ایجاد آن نقش دارد.

(۹) فواصل بین خانه‌ها بیانگر شکل روستاست.

(۱۰) این روستاها تحت تأثیر پدیده‌های اطراف شکل گرفته‌اند.

۲- در ارتباط با پیدایش شهرهای پرجمعیت ایران از دهه ۶۰ تا کنون کدام گزینه با دیگر موارد منطبق نیست؟

(۱) ساکن شدن نیمی از جمعیت کشور در شهرها

(۲) به چشم خوردن پدیده شهرنشینی در تمام نقاط ایران

(۳) پیدایش شهرهای بیش از ۱ میلیون در ایران به نام کلان شهرها

(۴) وجود کلان شهرهایی با جمعیت فقط ۱ میلیون نفر

(۵) جمله زیر مصدق چیست؟

« حرکت جمعیت از شهرهای بزرگ به مکان‌های کوچک‌تر جهت رفع انواع آلودگی، گرانی مسکن و...»

(۱) شهرگریزی

(۲) شهرگرایی

(۳) شهرنشینی

(۴) مهاجرت روستا شهری

۳- کدام بخش از توان‌های اقتصادی زیر در «امنیت غذایی و تولید ناخالص داخلی» نقش مهمی دارد؟

(۱) صنایع لبني

(۲) دامداری

(۳) بازداری

۴- چند گزاره زیر در ارتباط با صنایع دستی درست است؟

- عمدها با استفاده از مواد اولیه بومی به کار گرفته می‌شود.

- به کارگیری ابزار و وسائل دستی

- هر واحد آن با ذوق و هنر و خلاقیت فرد صنعتگر تجلی می‌یابد.

- این صنایع ضامن خودکفایی و امنیت کشور است.

- با فرهنگ و دیدگاه مناطق تولیدکننده منطبق است.

(۱) سه مورد

(۲) پنج مورد

(۳) دو مورد

(۴) چهار مورد

۵- کدام قسمت کشور در پراکندگی صنایع و معادن مطابق توان‌های محیطی به تعادل رسیده است؟

(۱) شمال کشور

(۲) جنوب ایران

(۳) مرکز کشور

(۴) غرب کشور

۶- ایران از توان‌های اقتصادی زیر در انتقال کالا و خدمات را بر عهده دارد؟

(۱) تجارت الکترونیک

(۲) تجارت بازارگانی

(۳) توسعه - ۱۰

(۴) افزایش مهاجرت به کشور - ۵

۷- کدام یک از موارد زیر از نتایج سازنده گردشگری در کشور میزبان نیست و ایران طبق نظر WTO چندمین کشور جهان از نظر جاذبه‌های طبیعی است؟

(۱) توسعه - ۱۰

(۲) ارتباطات جهانی - ۵

(۳) رونق اقتصادی - ۵

۱۰ دقیقه

- جامعه‌شناسی (۱)
هویت ایرانی (۲)
هویت ایرانی (۳)
هویت ایرانی (۴)
صفحة ۱۱۱ تا صفحه ۱۳۵

هدف‌گذاری قبل از شروع هر درس در فقرچه سؤال

لطفاً قبل از شروع پاسخ‌گویی به سؤال‌های درس جامعه‌شناسی، هدف‌گذاری چند از ۱۰ خود را بنویسید:
 از هر ۱۰ سؤال به چند سؤال می‌توانید پاسخ صحیح بدهید؟
 عملکرد شما در آزمون قبل چند از ۱۰ بوده است؟
 هدف‌گذاری شما برای آزمون امروز چیست؟

هدف‌گذاری چند از ۱۰ برای آزمون امروز	چند از ۱۰ آزمون قبل
--------------------------------------	---------------------

۱۱۱- طبق دسته‌بندی فارابی از حکومت‌ها به‌ترتیب، حکومت فرد بر مبنای فضیلت انسانی ... ، حکومت اقلیت براساس خواست و میل شخصی حاکم ... و حکومت اکثربیت براساس فضیلت ... نام دارد.

- (۱) کرامیه - خست - جماعیه
 (۲) کرامیه - ضروریه - تغلیبیه
 (۳) ضروریه - کرامیه - خست
 (۴) ضروریه - جماعیه - تغلیبیه

۱۱۲- به‌ترتیب، مدار مقبولیت چیست و کدام مورد به قدرتی که مبتنی بر ایدئولوژی‌های ساختگی باشد، اطلاق می‌شود؟

- (۱) حق و باطل بودن - مقبولیت حقیقی
 (۲) خواست و اراده کسانی که قدرت بر آن‌ها اعمال می‌شود - مقبولیت دروغین
 (۳) حق و باطل بودن - مشروعيت حقیقی
 (۴) خواست و اراده کسانی که قدرت بر آن‌ها اعمال می‌شود - مشروعيت دروغین

۱۱۳- کسانی از قدرت اجتماعی بیشتری برخوردار هستند که ... و قدرتی که بدون استفاده از تهدید و با رضایت طرف مقابل به‌دست می‌آید، دارای ... است.

- (۱) بتوانند هر کاری را با آگاهی و اراده خود انجام دهند - مقبولیت
 (۲) در زندگی توان تأثیرگذاری بیشتری بر اراده دیگران دارند - مقبولیت
 (۳) بتوانند هر کاری را با آگاهی و اراده خود انجام دهند - مشروعيت
 (۴) در زندگی توان تأثیرگذاری بیشتری بر اراده دیگران دارند - مشروعيت

۱۱۴- کدام گزینه درست نیست؟

- (۱) نظام فرهنگی عقاید، ارزش‌ها و اصول حاکم بر نظام سیاسی را تعیین می‌کند.
 (۲) نظام فرهنگی اقتدار نظام سیاسی را تأمین می‌کند.
 (۳) در یک جهان اجتماعی، نظام سیاسی می‌تواند هم مستقل از نظام‌های دیگر باشد و هم در تعامل با آن‌ها قرار بگیرد.
 (۴) جهان اجتماعی با پذیرش یک نظام سیاسی خاص، هویت سیاسی پیدا می‌کند.

۱۱۵- به‌ترتیب، هر یک از عبارات زیر مربوط به کدام دسته‌بندی ارسانی از انواع حکومت‌ها است؟

- الف) حکومتی که در آن اکثربیت مردم براساس حقیقت و فضیلت حضور و فعالیت دارند.
 ب) حکومتی که در آن یک فرد براساس خواست و میل افراد حکومت می‌کند.
 ج) حکومتی که در آن اقلیتی از مردم براساس حقیقت و فضیلت حکومت می‌کند.
 (۱) مونارشی - استبدادی - آریستوکراسی
 (۲) پولیتی - تیرانی - الیگارشی
 (۳) جمهوری - تیرانی - دموکراسی
 (۴) پولیتی - استبدادی - آریستوکراسی

۱۱۶-جهان غرب، هویت خود را براساس ... شکل می‌دهد و ... ، عامل اصلی هویت افراد و جوامع غربی است.

- ۱) فرهنگ - سرمایه‌گذاری
۲) اقتصاد - فرهنگ
۳) فرهنگ - اقتصاد
۴) اقتصاد - سرمایه‌داری

۱۱۷-کدام گزینه در مورد کنش اقتصادی درست است؟

۱) به روابط و قواعدی که حول تولید و مصرف کالا و خدمات و توزیع درآمد و ثروت صورت می‌گیرد، کنش اقتصادی می‌گویند و کنش‌های اجتماعی، بخشی از کنش‌های اقتصادی هستند.

۲) به آن دسته از فعالیت‌های روزمره که برای تهیه و تولید وسایل ضروری زندگی و رفع نیازهای مادی و معیشتی خود و دیگران انجام می‌دهیم، کنش اقتصادی می‌گویند و کنش‌های اقتصادی، بخشی از کنش‌های اجتماعی هستند.

۳) به آن دسته از فعالیت‌های روزمره که برای تهیه و تولید وسایل ضروری زندگی و رفع نیازهای مادی و معنوی و معیشتی خود و دیگران انجام می‌دهیم، کنش اقتصادی می‌گویند و کنش‌های اجتماعی، بخشی از کنش‌های اقتصادی هستند.

۴) به روابط و قواعدی که حول تولید و مصرف کالا و خدمات و توزیع درآمد و ثروت صورت می‌گیرد، کنش اقتصادی می‌گویند و کنش‌های اقتصادی، بخشی از کنش‌های اجتماعی هستند.

۱۱۸-کدام گزینه نادرست است؟

- ۱) لیبرالیسم به معنای آزادی فعالیت صاحبان سرمایه است.
۲) دموکراسی به معنای حاکمیت مردم است.
۳) عنوان «جمهوری» در ترکیب «جمهوری اسلامی» به معنای به رسمیت شناختن حضور مؤثر مردم در نظام سیاسی است.
۴) امت اسلامی باید از پذیرش طاغوت و قدرت‌های غیرالله خودداری کنند.

۱۱۹-دومین شرط ضروری شدن افزایش جمعیت چیست؟

- ۱) اعضای فرهنگ حاملان و عاملان معانی حق باشند.
۲) فرهنگی که بسط می‌یابد، فرهنگ حق باشد.

۳) مانع شدن از اینکه جهان‌های اجتماعی دیگر بر فرهنگ حق تسلط یابند.

۴) این فرهنگ باعث تأسیس جهان اجتماعی توحیدی و گسترش آن باشد.

۱۲-اولین دوره سیاست کاهش جمعیت در ایران در چه برهه زمانی شکل گرفت و نتیجه آن چه بود؟

- ۱) سال ۱۳۴۵ تا زمان انقلاب - کاهش رشد جمعیت از $\frac{3}{9}$ به $\frac{1}{3}$ درصد
۲) سال ۱۳۴۵ تا زمان انقلاب - کاهش رشد جمعیت از $\frac{3}{1}$ به $\frac{2}{7}$ درصد
۳) سال ۱۳۶۸ تا سال ۱۳۹۰ - کاهش رشد جمعیت از $\frac{3}{1}$ به $\frac{2}{7}$ درصد
۴) سال ۱۳۶۸ تا سال ۱۳۹۰ - کاهش رشد جمعیت از $\frac{3}{9}$ به $\frac{1}{3}$ درصد

۱۵ دقیقه

منطق
قضیة شرطی و قیاس استثنایی
سنجهش گویی در تفکر
صفحة ۸۵ تا صفحه ۱۱۳

هدف‌گذاری قبل از شروع هر درس در دفترچه سوال

لطفاً قبل از شروع پاسخ‌گویی به سوال‌های درس منطق، هدف‌گذاری چند از ۱۰ خود را بنویسید:
 از هر ۱۰ سوال به چند سوال می‌توانید پاسخ صحیح بدهید؟
 عملکرد شما در آزمون قبل چند از ۱۰ بوده است؟
 هدف‌گذاری شما برای آزمون امروز چیست؟

هدف‌گذاری چند از ۱۰ برای آزمون امروز	چند از ۱۰ آزمون قبل
--------------------------------------	---------------------

۱۲۱- رابطه دو جزء قضایای شرطی منفصل مانعه الجمع از نظر صدق و کذب، همانند حکم دو قضیه حملی است که بین آنها رابطه ... برقرار است.
 ۱) تضاد
 ۲) تناقض
 ۳) تداخل تحت تضاد

۱۲۲- نوع قضیه شرطی زیر کدام است؟
 «هر موجودی، یا هست، یا بوده است.»
 ۱) انفصل مانعه الجمع
 ۲) انفصل مانعه الرفع

۱۲۳- نوع قیاس زیر و اعتیار یا عدم اعتبار آن در کدام گزینه به درستی ذکر شده است؟
 «اگر کرونا داشته باشد، تب و لرز دارد، او تب و لرز دارد؛ پس؛ او کرونا دارد»

۱) قیاس استثنایی متصل - معتربر
 ۲) قیاس استثنایی منفصل - نامعتبر (وضع تالی)
 ۳) قیاس استثنایی منفصل - نامعتبر (وضع تالی)

۱۲۴- کدام‌یک از گزینه‌های زیر، حامل عبارتی مناسب برای «مقدمه اول قیاس انفصلی حقیقی» می‌باشد؟

۱) هر واجبی یا نماز است یا روزه.
 ۲) فردا یا سه شنبه است یا چهارشنبه.
 ۳) نتیجه هر عمل یا در دنیا یا در آخرت به انسان می‌رسد.
 ۴) هر امری یا مطلق است یا نسبی.

۱۲۵- کدام‌یک از عبارات زیر نادرست است؟

۱) مهارت تفکر صحیح و ارزیابی استدلال‌ها، اکتسابی است.

۲) تفاوت متفکر نقاد و غیر نقاد، تنها در فراغیری مهارت تفکر صحیح درباره تفکر است.

۳) خطاهای صوری، خطاهای ناشی از به کار بردن استدلال‌های نامعتبر هستند.

۴) عبارت «هر کس به آن گدا پول بددهد، دچار مغالطه شده است.»، دارای مغالطة «مسموم کردن چاه» می‌باشد.

۱۲۶- نوع مغالطه در کدام گزینه به درستی مشخص نشده است؟

۱) از شخص محقق، دانشمند و فرهیخته‌ای چون شما بسیار بعید است که با این طرح مخالفت کنید. (مغالطة تله‌گذاری)

۲) فقط دانش آموzan کنده‌هن درس منطق را یاد نمی‌گیرند. (مغالطة مسموم کردن چاه)

۳) با خردی یک بسته چای در قرعه‌کشی ماهانه یک دستگاه گوشی بازارش شرکت کنید. (مغالطة تله‌گذاری)

۴) ز سُم ستوران در آن پهنه دشت / زمین شش شد و آسمان گشت هشت (مغالطة بزرگ نمایی)

۱۲۷- همه عبارات زیر نادرست هستند؛ به جز:

۱) انسان‌ها به حکم فطرت خود، بیشتر از عوامل روانی، تحت تاثیر استدلال قرار می‌گیرند.

۲) هرگاه برای تصمیم‌گیری از احساسات بهره ببریم، دچار مغالطه «توسل به احساسات» می‌شویم.

۳) اگر دلایل منطقی سخن خود را بیان کنیم، آنگاه یک نظریه را با نسبت دادن ویژگی ناشایست به طرفدارانش زیر سؤال ببریم، دچار «مغالطة مسموم کردن» چاه نشده‌ایم.

۴) کلمات، در جملات مختلفی که در آن‌ها به کار می‌روند، بار ارزشی یکسانی دارند.

۱۲۸- درست یا نادرست بودن گزاره‌های زیر در کدام گزینه آمده است؟

الف) خطاهای ناشی از عوامل روانی جزء خطاهای غیرذهنی هستند.

ب) تفکر سنجشگرانه، فقط شامل ارزیابی صورت استدلال و توجه به نتیجه صادق سخن است.

ج) اقناع دیگران هم در گذشته در فن خطابه بررسی می‌شده و هم در زمان حال در همین فن بررسی می‌شود.

د) غلبه بر دیگران استدلالی است که در گذشته در فن جدل بررسی می‌شده است.

۱) درست، نادرست، نادرست، درست

۲) نادرست، نادرست، درست، درست

۱۲۹- آن چه موجب قدرت و یا ضعف یک استدلال قیاسی می‌شود، چیست؟

۱) موضوع استدلال

۲) هدف استدلال

۳) روش استدلال

۱۳۰- کدام گزینه بار ارزشی متفاوتی را دربر دارد؟

۱) دیروز پدر بزرگم به سرای جاویدان سفر کرد.

۳) متهم در جایگاه خود قرار گیرد.

۲) لطفاً بفرمایید قدم بر چشمان ما بگذارید.

۴) این چای را نوش جان کنید.

(عبدالحمید رزاقی)

۶- گزینه «۱»

تمثیل: مصراع دوم / تشخیص: ندارد

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: تمثیل: مصراع دوم / مراعات نظری: حوری، جنات، قصر

گزینه «۳»: تشبیه: کمند عشق / تضاد: خلاص و بند

گزینه «۴»: تشخیص: الا ای باد شبگیر (منادا واقع شدن غیر انسان) /
تضاد: آزاد و گرفتار

(آرایه‌های ادبی) (صفحه‌های ۱۵ و ۱۷)

فارسی (۱)**۱- گزینه «۳»**

موارد نادرست:

اشباه: همانندان / سفاهت: بی‌خردی / طاس: کاسه مسی /

خواجه‌وش: کدخدامنش

(لغت) (واژه‌نامه کتاب (رسی))

(سعید بعفری)

۷- گزینه «۳»

تشریح ایات:

الف) تمثیل: مصراع دوم از سعدی است / تناسب: در و دریا، زر و معدن

ب) تضاد: جان و تن / تشخیص: خودداری کردن گوهر غلطان

پ) تشبیه: یوسف رخا / تناسب: رخ، چشم و دیده

ت) تشخیص: ای عشق / تمثیل: ندارد

(آرایه‌های ادبی) (ترکیبی)

۲- گزینه «۴»

واژه‌های نادرست:

بدسگال: بداندیش، بدخواه، دشمن

جلالج: ج جلجل، زنگ‌ها، زنگوله‌ها

(لغت) (واژه‌نامه کتاب (رسی))

(عبدالحمید رزاقی)

۸- گزینه «۳»

مفهوم بیت گزینه «۳» با دیگر ایات در مقابل است، یعنی ضرری که پشیمانی ندارد.

مفاهیم گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴»، پشیمانی از رفتار و یا تصمیم یا کاهل از امری را نشان می‌دهد.

(مفهوم) (مشابه صفحه ۱۳۳ کتاب (رسی))

۳- گزینه «۴»

قریبیه ← قریحه

(املا) (صفحه ۱۲۵ کتاب (رسی))

(اخشنین کیانی)

۹- گزینه «۲»

مفهوم بیت گزینه «۲»: ظرفیت وجودی متفاوت در عین شبیه به هم بودن

مفهوم سایر ایات: ظرفیت وجودی هر چیز سبب رشد و تعالی و یا سقوط آن چیز

می‌شود.

(مفهوم) (ترکیبی)

(عبدالحمید رزاقی)

۴- گزینه «۲»

کلمه «را» در گزینه‌های «۱»، «۳» و «۴» مفعولی است ولی در گزینه «۲» چنین

نقشی ندارد.

(دانش‌های زبانی و ادبی) (صفحه ۱۵۵ کتاب (رسی))

(سعید بعفری)

۱۰- گزینه «۱»

بیت صورت سؤال اشاره به «از دست دادن نعمت» دارد و بیت گزینه «۱» «به دست

آوردن نعمت» را بیان می‌کند.

(مفهوم) (صفحه ۱۳۳ کتاب (رسی))

(محمد نورانی)

۵- گزینه «۴»

«فرستاده بود» ماضی بعید / «کنی» مضارع التزامی / «نداشت» ماضی ساده / «می‌داد»

ماضی استمراري

(دانش‌های زبانی و ادبی) (ترکیبی)

عربی، زبان قرآن (۱)

۱۱- گزینه «۳»

(پیروز و جان)

«صَرَرٌ» صادر می‌کند / «بِلَادُنَا كَنْتِيْة» کشور ثروتمند ما / «الْبَلْدَانُ الصَّنَاعِيَّة» کشورهای صنعتی / «تَسْتَقِيْد» استفاده می‌کنند (به جمیع غیر عاقل برمی‌گردد و جمع ترجمه می‌شود) / «الْوَقْدَد» سوخت / «الْأَمْرَاضُ الْجَلْدِيَّة» بیمارهای پوستی

شرح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «پوست بیماران» و «بیمارهای پوستی» نادرست‌اند.
 گزینه «۲»: «است» در ترجمه اضافه بوده و معمولاً برای جمله اسامیّه به کار برده می‌شود در صورتی که این جمله، فعلیّه است. / «تا» و «بیماری» نادرست‌اند.
 گزینه «۴»: «کشور ما ایران ثروتمند» نادرست است (ترکیب اضافی و وصفی است و باید اول صفت و بعد مضاف الیه ترجمه شود)، «استفاده می‌شود» نادرست است، زیرا فعل ما معلوم است نه مجهول.

(ترجمه، صفحه ۷۷۲)

۱۲- گزینه «۱»

«الْدَّلَفِينُ» دلفین / «حَيْوانٌ» حیوانی است / «يُسْتَطِيعُ»: می‌تواند / «أَنْ يُنْقَدَ»: که نجات دهد / «يُؤْسَدِه»: او را برساند / «إِلَيْ»: به / «شَاطَئِ» ساحل / «الْبِحَار» دریاها

شرح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: «دریا» نادرست است.
 گزینه «۳»: «توانایی نجات انسان را دارد» و «سواحل» نادرست‌اند. (معادل «دارد» در زبان عربی «ل، عند با اسم» است اگر به عنوان خبر واقع شود).
 گزینه «۴»: «نجات دهنده انسان» و «رساننده» نادرست‌اند.

(ترجمه، صفحه ۸۵)

۱۳- گزینه «۲»

«عَلَى الشَّيْبَابِ»: جوانان باید، بر جوانان است / «أَنْ يَؤْدَوْا»: که ایفا کنند / «عَلَمَهُمْ»: با دانش خود / «دُورًا مَهْمَةً»: نقش مهمی / «فِي تَقْدِيمِ بَلَادِهِمْ»: در پیشرفت کشورشان / «لَأْنَّ»: زیرا / «مُسْتَقِيلٍ»: آینده / «الْبَلَاد»: کشور / «يَبْيَيْ»: ساخته می‌شود (فعل مجهول) / «بِأَيْدِيهِمْ»: با دستان آن ها

شرح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «کشورها» و «می‌سازند» نادرست‌اند.
 گزینه «۳»: «اساسی» و «داشته باشند» نادرست‌اند.
 گزینه «۴»: «داشته باشند»، «کشور خود» و «می‌سازند» نادرست‌اند و «المستقبل: آینده» در جای مناسب ترجمه نشده است.

(ترجمه، ترکیب)

۱۴- گزینه «۲»

شرح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «لوالهها» نادرست است.
 گزینه «۳»: «را» و «می‌برند» نادرست‌اند.
 گزینه «۴»: «حشره‌کش‌ها» نادرست است.

(ترجمه، صفحه‌های ۷۳ و ۷۴)

۱۵- گزینه «۳»

«وقی»: عندها، حينما / «در»: فی / «استگاه اتوبوس»: محطة الحافلة / «منتظر دوستم بودم»: كنت منتظر (منتظره) لصديقی (صديقتي) / «کودکی»: طفلاً طفلاً / «دیدم»: رأيت / «گریه می‌کرد»: بیکی، تبکی («گریه می‌کرد» فعل ماضی استمراري است که از ترکیب یک فعل ماضی (رأيت) + یک فعل مضارع (بیکی) ساخته می‌شود).

سؤالات آشنا

«۳-گزینه» ۲۱

(کتاب فارسی)

سبحان‌الذی: پاک است کسی که / «أَسْرَى بِ»: حرکت داد / «عَبَدَه»: بنداد / «لِيَلًا»: در شبی / «مِن»: از / «إِلَى»: به سوی

(ترجمه، صفحه ۱۸۸)

«۲-گزینه» ۲۲

(کتاب فارسی)

یجّب علیٰ کلّ مواطنٍ: بر هر هموطنی واجب است / «صیانة»: نگهداری / «أنبیب الغاز»: لوله‌های گاز / «اتصال بالشركة»: تماس با شرکت / «عند مشاهدة الخطّر»: هنگام مشاهده خطر

(ترجمه، ترکیب)

«۲-گزینه» ۲۳

(کتاب فارسی)

ساحل: مکانی در اعماق دریاها و اقیانوس‌ها برای عبور کشتی‌ها و نفت‌کش‌ها است! منطقه برتیة جنوب البحار و المحیطات: منطقه‌ای زمینی کنار دریاها و اقیانوس‌ها است! صحیح است.

تشرح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: پنیر: از غذای صبحانه است که از شیر درست می‌شود!

گزینه ۳: رون‌ها: موادی از فراورده‌های نفت هستند!

گزینه ۴: سوت می‌زنند: هنگامی که بازیکنان در فوتبال خطا می‌کنند، داور آن را انجام می‌دهند!

(مفهوم، ترکیب)

■ ترجمه متن:

این تاکتون در طول سفرت، پرنداء‌ای استاده بر سیمی (آن چه الکتریسیته از آن می‌گذرد) دیده‌ای؛ بدون این که خطری او را تهدید کند؟ در بسیاری از موارد، پرندگانی را می‌بینیم که بر سیم‌های برق می‌نشینند (فروند می‌ایند) ولی دچار برق گرفتگی نمی‌شوند! چرا؟! نیروی الکتریکی از مراکز‌های تولید، از راه دو سیم، به خانه‌ها منتقل می‌شود؛ یکی از آن دو، الکترون‌ها را حمل می‌کند و دیگری آن‌ها را بر می‌گرداند و برای این‌که پرنده دچار برق گرفتگی شود، هیچ چاره‌ای ندارد دو سیم را با هم لمس کند یا سیم نیروی الکتریکی و زمین را لمس کند! پس بهاین خاطر، برای هر شخصی که می‌ایستد در حالی که زمین را لمس می‌کند (یعنی در ارتباط با زمین است) خطرناک است که سیم‌های الکتریسیته (برق) را لمس کند، چراکه برق از میان جسم او، از سیم به سوی زمین عبور (حرکت) می‌کند.

«۲-گزینه» ۲۴

(کتاب فارسی)

این گزینه که می‌گوید: «فاصله‌ای بین دو سیم یافت نمی‌شود، بلکه آن دو، متصل هستند!» با قسمتی از متن که می‌گوید: «یکی از آن دو، الکtron‌ها را حمل می‌کند و دیگری آن‌ها را بر می‌گرداند». تناقض دارد؛ پس نادرست است.

(ترجمه، ترکیب)

(کتاب فارسی)

«۳-گزینه» ۲۵

این گزینه که می‌گوید: «زمین قادر است که برق را انتقال دهد!» با قسمتی از متن که می‌گوید: «برق از میان جسم او، از سیم به زمین عبور می‌کند!» هماهنگ است.

تشرح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «پرندگان هیچ‌گاه دچار برق گرفتگی نمی‌شوند!»، بر پایه متن، نادرست است؛ زیرا در متن توضیح داده شده که پرندگان تحت شرایطی که فقط با یک سیم در ارتباط باشند، دچار برق گرفتگی نمی‌شوند.

گزینه ۲: «دو سیم، کار یکسانی انجام می‌دهند!»، بر پایه متن، نادرست است؛ زیرا در قسمتی از متن، خلاف این امر توضیح داده شده است: «یکی از آن دو، الکtron‌ها را حمل می‌کند و دیگری آن‌ها را بر می‌گرداند.»

گزینه ۴: «انتقال برق با یک سیم امکان دارد!»، بر پایه متن، نادرست است؛ زیرا متن خلاف این امر را بیان می‌کند: «نیروی الکتریکی از طریق دو سیم منتقل می‌شود.»

(ترجمه، ترکیب)

(کتاب فارسی)

«۱-گزینه» ۲۶

«یان چگونگی عملکرد سیم‌های الکتریکی» به دلیل تطبیق با متن و جامع‌تر بودن نسبت به سایر گزینه‌ها، پاسخ صحیح است.

(ترجمه، ترکیب)

(کتاب فارسی)

«۴-گزینه» ۲۷

«الکهرباء» فعل برای فعل «یمُرُ» و مرفوع است.

(عمل اعرابی، ترکیب)

(کتاب فارسی)

«۳-گزینه» ۲۸

«بُرِجَعُ» فعل معلوم، مصدرش «[رجاع]» و متدعی است.

(عمل اعرابی، ترکیب)

(کتاب فارسی)

«۴-گزینه» ۲۹

«یَعُوْضُ» فعل مضارع معلوم و فعل آن «تناول» و مفعولش «قلة» است.

تشرح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: لا يَتَكَوَّنَ: فعل مضارع مجھول است.

گزینه ۲: يَسْتَعْضُ: فعل مضارع مجھول است.

گزینه ۳: عَرْفٌ: فعل مضارع مجھول است.

(عمل اعرابی، صفحه ۷۵)

(کتاب فارسی)

«۱-گزینه» ۳۰

مِمَا (مِن + ما) ← «مِن» از حروف جر و «ما» مجرور به آن است.

(بار و مهور، صفحه‌های ۱۷ تا ۱۹)

(امیرفضل احمدی)

۴۶- گزینه «۴۶

ترجمه جمله: «عمه سوگل معتقد است که برای یک دختر هشت ساله غیرطبیعی بهنظر می‌رسد که زمان زیادی را به تنهایی بگذراند.»

- (۱) ایجاد کردن، خلق کردن
- (۲) جذب کردن
- (۳) پیشنهاد کردن
- (۴) گذراندن، سپری کردن
- (واژگان)

زبان انگلیسی (۱)**۴۱- گزینه «۴۱**

(ساسان عزیزی نژاد)

ترجمه جمله: «آقای براون ماشین گران قیمتی می‌راند و خانه بسیار بزرگی دارد. او حتماً شغل خوبی دارد.»

نکته مهم درسی:

برای بیان احتمال زیاد از طریق استنباط و نتیجه‌گیری از "must" استفاده می‌کنیم.

(کرامر)

۴۲- گزینه «۴۲

ترجمه جمله: «جلسه بعدی ما صبح سه‌شنبه خواهد بود. فراموش نکنید که به سوالاتی که در صفحه ۴۸ هستند، پاسخ دهید.»

نکته مهم درسی:

قبل از روزهای هفته و حتی زمان خاصی از روزهای هفته حرف اضافه "on" به کار می‌رود. از سوی دیگر، برای اشاره به یک صفحه از کتاب از حرف اضافه "on" استفاده می‌کنیم.

(کرامر)

۴۳- گزینه «۴۳

ترجمه جمله: «او یکی از محدود افرادی بود که در دوران باستان فکر می‌کرد جهان گرد است و حق با او بود.»

(۱) مهمان نواز

(۲) مشهور

(۳) داخلی

(۴) باستانی، کهن

(مهری شیراچکن)

۴۷- گزینه «۴۷

ترجمه جمله: «بهترین عنوان برای این متن چیست؟»
«دوچرخه‌سواری در لندن»

(درک مطلب)

(مهری شیراچکن)

۴۸- گزینه «۴۸

ترجمه جمله: «از متن می‌توان فهمید که ... . . .
«ترافیک زیادی در خیابان‌های لندن وجود دارد»

(درک مطلب)

(مهری شیراچکن)

۴۹- گزینه «۴۹

ترجمه جمله: «کلمه "it" در متن به ... اشاره دارد.»
«دوچرخه‌سواری»

(درک مطلب)

(مهری شیراچکن)

۵۰- گزینه «۵۰

ترجمه جمله: «با توجه به متن، همه موارد زیر درست است بهجز این که ... .
«استفاده از کلاه ایمنی هنگام دوچرخه‌سواری در لندن الزامی است»

(درک مطلب)

(ساسان عزیزی نژاد)

۴۴- گزینه «۴۴

ترجمه جمله: «شرایط بسیار سختی بود، اما خلبان به اندازه کافی ماهر بود که هوایپما را به شکل ایمن فرود آورد.»

(۱) بهشکل صادقانه

(۲) بالینی، بهشکل سالم و ایمن

(۳) احتمالاً

(۴) بهویژه، مخصوصاً

(واژگان)

(ساسان عزیزی نژاد)

۴۵- گزینه «۴۵

ترجمه جمله: «آن‌ها ماه گذشته سه دانش‌آموز را از مدرسه اخراج کردند، چرا که رفتارشان در کلاس نامناسب بود.»

(۱) الگو

(۲) احتمال

(۳) رفتار

(۴) ارزش

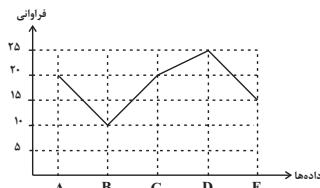
(واژگان)

(هادی پالور)

«۵۴-گزینه» ۳

برای رسم نمودار خط شکسته کافی است ابتدا نمودار میله‌ای را رسم کنیم، سپس نوک میله‌ها را به یکدیگر به صورت متواالی و به ترتیب با خط راست به یکدیگر وصل کنیم، که با توجه به جدول نمودار گزینه «۳» صحیح رسم شده است.

(نمودارهای یک متغیره، صفحه‌های ۱۰۰ تا ۱۰۴)

(هاشم زمانیان)

«۵۵-گزینه» ۲

تعداد داده‌های گروه موردنظر را x در نظر می‌گیریم، در این صورت زاویه مرکزی آن در حالت اول برابر است با:

$$\alpha = \frac{x}{n} \times 360^\circ - \frac{n-1}{n} \times 360^\circ \quad (1)$$

حال اگر ۲۰ داده جدید به این داده‌ها اضافه کنیم در این صورت تعداد کل داده‌ها برابر $180 + 20 = 200$ و تعداد داده دسته موردنظر $x+10$ خواهد شد، در این حالت زاویه مرکزی مربوط به آن برابر $\alpha + 10$ است.

$$\alpha + 10^\circ = \frac{x+10}{200} \times 360^\circ \quad (2)$$

$$\begin{aligned} & \frac{(2),(1)}{\rightarrow} \frac{x}{160} \times 360^\circ + 10^\circ = \frac{x+10}{180} \times 360^\circ \\ & \frac{x+10}{180} \times 360^\circ - \frac{x}{160} \times 360^\circ = 10^\circ \Rightarrow 2(x+10) - \frac{9}{4}x = 10 \\ & \Rightarrow 2x + 20 - \frac{9}{4}x = 10 \Rightarrow \frac{x}{4} = 10 \Rightarrow x = 40 \end{aligned}$$

حال با جایگذاری در رابطه (1) داریم:

$$x = \frac{40}{160} \times 360^\circ = 90^\circ$$

(نمودارهای یک متغیره، صفحه‌های ۱۰۰ تا ۱۰۴)

(محمد گورزی)

«۵۶-گزینه» ۱

مجموع زوایای مرکزی در یک نمودار دایره‌ای برابر 360° است. با توجه به این مفهوم ابتدا زاویه مرکزی مربوط به هر رشته ورزشی را می‌یابیم:

$$\text{شنا} \alpha + \text{بسکتبال} \alpha + \text{والیبال} \alpha + \text{فوتبال} \alpha = 360^\circ$$

$$\Rightarrow 6x + 15^\circ + 4x - 8^\circ + 5x - 10^\circ + 3x + 3^\circ = 360^\circ$$

$$\Rightarrow 18x = 360^\circ \Rightarrow x = \frac{360^\circ}{18} = 20^\circ$$

(شهرام آموزگار)

دامنه میان‌چارکی برابر تفاضل چارک اول و سوم است. حال اگه همه داده‌ها را یک مقدار ثابت جمع کنیم در این صورت چارک‌ها هم با همان مقدار ثابت تغییر می‌کنند در نتیجه اختلاف آن‌ها ثابت می‌ماند و تغییر نمی‌کند لذا دامنه میان‌چارکی ثابت می‌ماند. همین‌طور با توجه به رابطه انحراف معیار، اگر همه داده‌ها با مقدار ثابت جمع شوند در این صورت میانگین نیز با مقدار ثابت جمع می‌شود و لذا اختلاف میانگین و داده‌ها در حالت جدید ثابت می‌ماند و در نتیجه انحراف معیار هم ثابت می‌ماند.

ریاضی و آمار (۱)

«۵۱-گزینه» ۲

$$\sigma = \sqrt{\frac{(x_1 - \bar{x})^2 + \dots + (x_n - \bar{x})^2}{n}}$$

(معیارهای پراکنده، صفحه‌های ۸۹ تا ۹۴، ۹۶ و ۹۷)

(هاشم زمانیان)

«۵۲-گزینه» ۱

ابتدا داده‌ها را از کوچک به بزرگ مرتب می‌کنیم و چارک‌ها را می‌یابیم:

$$\begin{array}{ccccccc} 12, 14, & 14, 15, & 16, & 20, & 21, 24, 26 \\ Q_1 = \frac{14+15}{2} = 14.5 & Q_2 = \frac{18+20}{2} = 19 & Q_3 = \frac{21+24}{2} = 22.5 \end{array}$$

در این حالت دامنه میان‌چارکی برابر است با:

$$IQR = Q_3 - Q_1 = 22.5 - 14.5 = 8$$

حال با حذف داده‌های بین چارک اول و دوم، چارک‌ها را در حالت جدید می‌یابیم:

$$\begin{array}{ccccccc} 12, & 14, 14, & 20, & 21, & 24, 25 \\ Q'_1 = \frac{14+14}{2} = 14 & Q'_2 = 20 & Q'_3 = \frac{24+25}{2} = 24.5 \end{array}$$

حال دامنه میان‌چارکی در حالت جدید برابر است با:

$$IQR' = Q'_3 - Q'_1 = 24.5 - 14 = 10.5$$

تغییرات دامنه میان‌چارکی برابر است با:

$$IQR' - IQR = 10.5 - 8 = 2.5$$

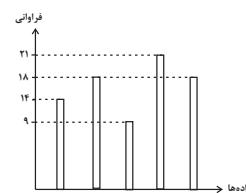
(معیارهای پراکنده، صفحه‌های ۹۵ و ۹۶)

(محمد گورزی)

«۵۳-گزینه» ۴

با توجه به فراوانی هر یک از داده‌ها که بر روی نمودار مشخص شده است، ابتدا تعداد کل داده‌های نمودار را می‌یابیم:

$$n = 14 + 18 + 9 + 21 + 18 = 80$$

حال مجموع تعداد داده‌هایی که کمتر از ۷۰ است را می‌یابیم:

$$n = 14 + 18 + 9 + 21 = 62$$

حال درصد داده‌های کوچک‌تر از ۷۰ برابر است با:

$$\frac{62}{80} \times 100 = 77.5\%$$

(نمودارهای یک متغیره، صفحه‌های ۱۰۰ تا ۱۰۴)

داده‌های بین چارک اول و چارک سوم داخل جعبه قرار دارد که میانگین آن‌ها برای

است با:

$$\bar{x} = \frac{4+5+7+12+12+15}{6} = \frac{55}{6} = 9\frac{1}{6}$$

(نمودارهای یک متغیره، صفحه‌های ۱۰۶ تا ۱۰۹)

(محمد‌کوهرزی)

«۴-گزینه ۵۹»

نمودار حبای گونه‌ای خاص از نمودار پراکنش‌نگاشت است که یک نمودار دو بعدی است. که حداقل سه متغیر را نشان می‌دهد و متغیر سوم در آن متناسب با مساحت دایره‌هاست. همچنین در نمودار حبای متغیر سوم نمی‌تواند مقادیر منفی با صفر داشته باشد زیرا مساحت دایره نمی‌تواند مقداری منفی یا صفر باشد. وقت کنید که نمودار حبای برای نمایش ۳ متغیر فقط به کار نمی‌رود و در نشان دادن متغیرها محدودیتی ندارد.

(نمودارهای پندر متغیره، صفحه‌های ۱۱۱ تا ۱۱۳)

(هاشم زمانیان)

«۴-گزینه ۶۰»

میزان آب شیرین کشورها متغیر سوم است که متناسب با مساحت دایره‌هاست. حال برای بدست آوردن سرانه آب هر نفر کافی است مقدار آب شیرین هر کشور را بر جمعیت آن تقسیم کرد. از طرفی در نمودار دایره‌ای مقدار متغیر سوم متناسب با مساحت دایره‌هاست، داریم:

$$\text{میزان آب شیرین کشور} = \frac{\text{سرانه آب شیرین در کشور}}{\text{جمعیت کشور}}$$

$$\begin{aligned} \text{میزان آب شیرین کشور} &= \frac{A}{C} \\ &= \frac{\text{جمعیت کشور} \times C}{\text{مساحت دایره}} \end{aligned}$$

$$= \frac{A}{C} = \frac{\pi R_A^2}{\pi R_C^2} = \frac{\pi R_A^2}{\pi R_C^2} \times \frac{120}{50} \rightarrow R_A = 1/5, R_C = 2$$

$$\frac{A}{C} = \frac{\pi R_A^2}{\pi R_C^2} = \frac{1/5^2 \times 120}{2^2} = 1/25$$

(نمودارهای پندر متغیره، صفحه‌های ۱۱۱ تا ۱۱۳)

حال زاویه مرکزی در هریک از گروه‌ها را می‌باشیم:

$$\alpha_{\text{فوتبال}} = 6x + 15^\circ = 6 \times 20^\circ + 15^\circ = 120^\circ + 15^\circ = 135^\circ$$

$$\alpha_{\text{والیبال}} = 4x - 8^\circ = 4 \times 20^\circ - 8^\circ = 80^\circ - 8^\circ = 72^\circ$$

$$\alpha_{\text{بسکتبال}} = 5x - 10^\circ = 5 \times 20^\circ - 10^\circ = 100^\circ - 10^\circ = 90^\circ$$

$$\alpha_{\text{شنا}} = 3x + 3^\circ = 3 \times 20^\circ + 3^\circ = 60^\circ + 3^\circ = 63^\circ$$

حال درصد مربوط به هر گروه را از تقسیم زاویه مرکزی به زاویه 360° ضربدر عدد

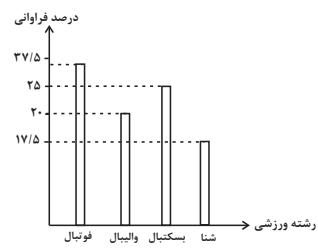
۱۰۰ به دست می‌آوریم:

$$\text{درصد فوتبال} = \frac{135^\circ}{360^\circ} \times 100 = 37.5\%$$

$$\text{درصد والیبال} = \frac{72^\circ}{360^\circ} \times 100 = 20\%$$

$$\text{درصد بسکتبال} = \frac{90^\circ}{360^\circ} \times 100 = 25\%$$

$$\text{درصد شنا} = \frac{63^\circ}{360^\circ} \times 100 = 17.5\%$$

(نمودارهای یک متغیره، صفحه‌های ۱۰۴ تا ۱۰۶)

«۴-گزینه ۵۷»

اطلاعاتی که از روی نمودار جعبه‌ای می‌توان دریافت عبارتنداز:

۱- میانه یا همان چارک دو:

۲- چارک اول و سوم و به کمک آن‌ها دامنه میان چارکی $Q_3 - Q_1$

۳- بزرگترین و کوچکترین داده که اختلاف آن‌ها برابر دامنه تغییرات کل داده‌ها است.

و لی انحراف معیار را نمی‌توان روی نمودار جعبه‌ای محاسبه و مشاهده کرد.

(نمودارهای یک متغیره، صفحه‌های ۱۰۶ تا ۱۰۸)

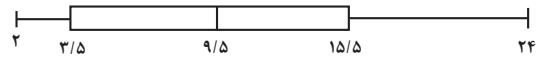
(محمد‌کوهرزی)

«۴-گزینه ۵۸»

ابتدا داده‌ها را از کوچک به بزرگ مرتب می‌کنیم و چارک‌ها را می‌باشیم:

$$Q_1 = \frac{2,2, \frac{2,4}{3+4}, 5, \frac{7,12}{2}}{2} = \frac{3}{5} = 0.6 \quad Q_2 = \frac{7+12}{2} = \frac{19}{2} = 9.5 \quad Q_3 = \frac{15+16}{2} = \frac{31}{2} = 15.5$$

حال نمودار جعبه‌ای رارسم می‌کنیم:

(سید محمد مردنی‌ریانی)

۶۶- گزینه «۱»

مراحل بودجه‌ریزی ماهیانه:

- مشخص کردن منبع درآمد ماهیانه
- فهرست کردن هزینه‌های متغیر و ثابت
- مقایسه مجموع درآمدها و هزینه‌ها
- کم کردن مخارج غیرضروری (یا یادآوری فرصت‌های فراموش شده)

(بودجه‌بندی، صفحه ۱۳۷)

اقتصاد**۶۱- گزینه «۴»**

(فاطمه صفری)

با محاسبه نسبت دهک دهم به دهک اول در کشورهای مختلف، شاخصی به دست می‌آید که برای مقایسه وضعیت توزیع درآمد به کار می‌رود. هرچه این نسبت بیشتر باشد، توزیع درآمد در آن جامعه نامناسب‌تر است.

$$\frac{۲۰}{۵} = ۴ \quad \text{شاخص توزیع درآمد در کشور A}$$

$$\frac{۳۵}{۷} = ۵ \quad \text{شاخص توزیع درآمد در کشور B}$$

$$\frac{۲۴}{۳} = ۸ \quad \text{شاخص توزیع درآمد در کشور C}$$

$$\frac{۱۲}{۴} = ۳ \quad \text{شاخص توزیع درآمد در کشور D}$$

بنابراین نامناسب‌ترین وضعیت توزیع درآمد مربوط به کشور C و مناسب‌ترین مربوط به کشور D می‌باشد.

(رشد و پیشرفت اقتصادی، صفحه‌های ۱۳۴ و ۱۳۵)

۶۲- گزینه «۲»

(سید محمد مردنی‌ریانی)

هرچه نسبت شاخص دهک‌ها بیشتر باشد توزیع درآمد در آن جامعه نامناسب‌تر است.

- گاهی درآمدهای مردم برای به دست آوردن شاخص دهک‌ها، قابل ثبت نیست به همین دلیل اقتصاددانان برای به دست آوردن اختلاف درآمدی، اختلاف هزینه‌ای را محاسبه می‌کنند.

(رشد و پیشرفت اقتصادی، صفحه ۱۳۵)

۶۳- گزینه «۱»

تشريع موارد نادرست:

(الف) در تولید ناخالص داخلی (GDP)، مجموع تولید یک کشور در داخل مرزهای آن مدنظر است اما در تولید (درآمد) ملی، ارزش همه کالاهای و خدمات تولیدشده توسط مردم یک کشور، چه در داخل و چه در خارج مدنظر است.

(ب) ارزش حاصل از خرید و فروش کالاهای دست دوم از جمله خودرو، مبلمان یا خانه در محاسبات لحاظ نمی‌شوند. این قبیل کالاهای زمانی که برای اولین بار تولید و فروخته شده‌اند، به حساب آمداند.

(رشد و پیشرفت اقتصادی، صفحه‌های ۱۳۱، ۱۳۰ و ۱۳۲)

۶۴- گزینه «۴»(فاطمه صفری) $A = \frac{۱}{۵} + \frac{۲}{۵} + \frac{۰}{۵} + \frac{۱}{۵} + \frac{۲}{۵} + \frac{۰}{۵} = ۹$ (B) $B = \frac{۱}{۱} + \frac{۲}{۵} + \frac{۰}{۰} + \frac{۷}{۵} + \frac{۱}{۲} + \frac{۰}{۰} = ۶$ (A) $A = ۱۰ - ۹ = ۱$ (B) $B = \frac{۸ - ۶}{۵} = \frac{۲}{۵}$

$$\frac{۲}{۹} \times ۱۰۰ = ۲۲ \frac{۲}{۹} \quad \text{مجموع مخارج ماهانه فرد}$$

(بودجه‌بندی، صفحه ۱۳۶)

۶۵- گزینه «۳»

(فاطمه صفری) - هر درآمدی که به دست می‌آوریم، اگر بعد از یک سال از مجموع مخارج ما زیاد

بیاید، به همان میزان که زیاد آمده است، مشمول خمس قرار می‌گیرد؛ یعنی موظفیم که ۲۰ درصد آن را به عنوان سهم امام و سهم سادات به مرتع تقسیم باید نماینده او بدهیم. اقلام مصرفی خریداری شده که بدون استفاده باقی مانده‌اند، مشمول خمس می‌شوند.

- خرج کردن مربوط به حوزه برنامه‌ریزی مخارج و شیوه‌های مصرف است.

- حفظ و رشد درآمد شامل فعالیت‌هایی نظیر پس انداز و سرمایه‌گذاری است.

(بودجه‌بندی، صفحه‌های ۱۳۹ و ۱۳۸)

(فاطمه صفری)

۶۹- گزینه «۱»

تشريع موارد نادرست:

(الف) برای کالای گران‌تر و پیچیده‌تر نیاز بیشتری به خرید هوشمندانه وجود دارد.

(د) مصرف مستولانه مصرفی است که اجازه می‌دهد، چرخه تبدیل‌ها و تغییرات

طبیعی همواره ادامه پیدا کند و متوقف نشود.

(تمثیل‌گیری در مخارج، صفحه ۱۳۶ و ۱۳۴)

(سید محمد مردنی‌ریانی)

۷۰- گزینه «۲»

بر اساس گزارش فانو سالیانه حدود ۱/۳ میلیارد تن از مواد غذایی تولیدشده برای مصرف انسان در جهان دور ریخته می‌شود که این مقدار یک سوم کل محصول غلات جهان را شامل می‌شود.

(تمثیل‌گیری در مخارج، صفحه ۱۳۸)

(شنبه، رمقان)

بیت هـ: دل داشتن باغ استعاره است. / بیت «د»، واژه‌های تار (یک رشته مو) و تار (تاریک) جناس تام دارند. / بیت «ب»: تلمیح به داستان حضرت سلیمان / بیت «ج»: تضاد: بیگانه و آشنا / بیت «الف»: تشبيه خاک به قفس.

(جناس و انواع آن، ترکیبی)

۷۶- گزینه «۱»

(اخشن کیان)

۷۷- گزینه «۳»

این بیت قافیه درونی ندارد.
قافیه درونی در سایر گزینه‌ها:
گزینه «۱»: سوز، روز، پیروز
گزینه «۲»: شکافت، برنتافت، یافت
گزینه «۴»: صدف، صف، طرف

(قافیه، صفحه ۹۱)

(محمد نورانی)

۷۸- گزینه «۱»

در بیت گزینه «۱» یک قافیه پایانی داریم؛ «ما و سودا» واژه‌های قافیه هستند. در سایر ابیات دو قافیه پایانی آمده است.

تشريح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: ایوان، دیوان: قافیه‌های دوم / کرم، نعم: قافیه‌های اصلی
گزینه «۳»: جهان، آسمان: قافیه‌های دوم / خبر، سپر: قافیه‌های اصلی
گزینه «۴»: جان، روان: قافیه‌های دوم / آباد، بنیاد: قافیه‌های اصلی

(قافیه، صفحه ۹۱)

(سعید بهغیری)

۷۹- گزینه «۱»

«برگزیدگان» با «فرشتگان» قافیه نمی‌شود، زیرا «آن» حروف الحاقی هستند و با حذف حروف الحاقی، این دو واژه حروف مشترک ندارند. («ه» مصوت است و این مصوت به تنها بی نمی‌تواند حرف اصلی قافیه شود.)

تشريح دیگر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: واژه‌های قافیه: آسمان و جاودان (قافیه، طبق قاعدة ۲)
گزینه «۳»: واژه‌های قافیه: بی‌گناهان و دادخواهان / ان: حروف الحاقی (قافیه، طبق قاعدة ۲)

گزینه «۴»: واژه‌های قافیه: کهن و سخن (قافیه، طبق قاعدة ۲)

(قافیه، صفحه ۹۰ و ۹۱)

(سعید بهغیری)

۸۰- گزینه «۳»

(الف) پروانه‌ای / خانه‌ای: قاعدة ۲
ب) خداست / جداست (خد؛ جدا): قاعدة ۱
پ) جو / درو: قاعدة ۲
ت) جگرها / سرها (جگر؛ سر): قاعدة ۲
ث) راست / راست: قاعدة ۲

(قافیه، صفحه ۹۰)

علوم و فنون ادبی (۱)**۷۱- گزینه «۳»**

(ابراهیم رضایی مقدم)
بیت الف) «سر» و «سر» جناس همسان و «بر» و «سر» جناس ناهمسان
بیت ج) «که» و «که» جناس همسان و «با» و «صبا» جناس ناهمسان
بیت هـ) «روان» و «روان» جناس همسان و «یاد» و «یار» جناس ناهمسان
تشريح سایر ایيات:

بیت د) «بیوان» و «دیوان» جناس همسان دارند اما جناس ناهمسان در این بیت وجود ندارد.

بیت ب) «جان» و «جهان» جناس ناهمسان دارند اما جناس همسان در این بیت وجود ندارد.

(جناس و انواع آن، صفحه ۹۷)

۷۲- گزینه «۳»

(الف) سر و پسر (جناس ناهمسان)
ب) سرشک، عیبگو باشد (تشخصی)
ج) اشاره به مسیح و درمان کردن بیماران (تلمیح)
د) پری ۱- پری ۲- نام موجودی (جناس همسان)
ه) شام، بامداد (تضاد)

(جناس و انواع آن، ترکیبی)

۷۳- گزینه «۴»

(سمیه قانیلی)
در بیت این گزینه فقط واژه‌های «كتاب و شتاب» جناس ناقص اختلافی دارند.
تشريح گزینه های دیگر:
گزینه «۱»: ما، ماه: جناس ناقص افزایشی / ما، را: جناس ناقص اختلافی
گزینه «۲»: سجود، وجود: جناس ناقص اختلافی / جود و سجود: جناس ناقص افزایشی

گزینه «۳»: فلک، ملک: جناس ناقص اختلافی / ملک، ملک: جناس ناقص حرکتی
جناس و انواع آن، صفحه ۹۷)

۷۴- گزینه «۳»

تشريح گزینه‌ها:
گزینه «۱»: تکرار دارد: تکرار «عید و ابرو»
گزینه «۲»: جناس ناقص دارد: بنشینند - بنشانند
گزینه «۳»: جناس تام دارد (درمانند: درمان هستند / درمانند: در می‌مانند، عاجز می‌شوند) تکرار دارد (آرند - آرند هر دو به معنی اوردن هست و تکرار محسوب می‌شود).
گزینه «۴»: جناس تام دارد: درمانند (درمان هستند) - در مانند (در می‌مانند - عاجز می‌شوند)

(جناس و انواع آن، ترکیبی)

۷۵- گزینه «۴»

تشريح گزینه‌های دیگر:
گزینه «۱»: نسبت دادن بدی کردن به چشم و زبان و دل، تشخیص است.
گزینه «۳»: نگین، مجاز از انگشت است.
گزینه «۴»: حوادث به تنبداد تشبيه شده است.

(جناس و انواع آن، ترکیبی)

(کتاب بامع)

«۴-گزینه» ۸۶

ایات «ب و ث» ردیف ندارند. «بهشت» (جنت و فردوس) و «بهشت» (رها کرد) قافیه هستند. «نهاد» (گذاشت) و «نهاد» (ضمیر، درون ...) قافیه هستند. در بیت «چ»، «جود و وجود» قافیه هستند، اما چون با بیت «الف» در یک گزینه آمده، مدنظر نیست.
توضیح نکات درسی:
بیتی را که ردیف داشته باشد، «مردف» می‌نامند. واژگانی که ردیف هستند باید عیناً از لحاظ لفظ و معنی پکسان باشند.

(قافیه، صفحه ۱۸۹)

(کتاب بامع)

«۷-گزینه» ۸۷

«ای دوست» ردیف و قافیه این بیت «جهان و جان» است که حروف قافیه بر اساس الگوی «صوت + صامت» است.

(قافیه، صفحه ۹۰)

(کتاب بامع)

«۱-گزینه» ۸۸

(الف) کلمات قافیه: بار، عیار [حروف اصلی قافیه: ار] (قاعده ۲) / بیا: ردیف
 (ب) کلمات قافیه: دولت، ظلمت [حروف اصلی قافیه: ت] (قاعده ۲) / ها: ردیف
 (ث) کلمات قافیه: شیدا، یکتا [حروف قافیه: ا] (قاعده ۱) / بیا: حروف الحاقی
(قافیه، صفحه ۹۰)

(کتاب بامع)

«۳-گزینه» ۸۹

قافیه بیت، دارای حروف الحاقی نیست. است: ردیف / ثنا و خطاب: قافیه
تشریح گزینه‌های دیگر:
گزینه «۱»: حکایت و شکایت: واژه‌های قافیه // ای: حرف الحاقی
گزینه «۲»: زرد و سرده: واژه‌های قافیه // ای: حرف الحاقی
گزینه «۴»: آموخت و دوخت: واژه‌های قافیه // ند: حروف الحاقی
(قافیه، صفحه‌های ۹۰ و ۹۱)

(کتاب بامع)

«۳-گزینه» ۹۰

ایات «الف»، «ب» و «ت» هر یک، دو قافیه پایانی دارند:
 (الف) قافیه اصلی: مکین و زمین / قافیه دوم: مکان و زمان
 (ب) قافیه اصلی: شمع و جمع / قافیه دوم: دلگشا و جان‌فرزا
 (ت) قافیه اصلی: سر و پر / قافیه دوم: رسید و پرید
(قافیه، صفحه ۹۱)

سوالات آشنا**«۱-گزینه» ۸۱**

بیت «ب»: واژه «سر» مجاز از «قصد و اندیشه» / بیت «الف»: واژه «گور» تکرار شده است (واژه‌آرایی) / بیت «ج»: واژه‌های «نهاد» جناس تمام دارند (گذاشت / فطرت و ذات) / بیت «د»: «خورشید روی» تشبیه است. / بیت «ه»: واژه «گهر» استعاره از اشک است.

(بناس و انواع آن، ترکیبی)

«۱-گزینه» ۸۲

تکرار واژه‌های «ابر»، «یار» و «جدا» آرایه «واژه‌آرایی» را پدید آورده است.
تشریح گزینه‌های دیگر:
گزینه «۲»: واج‌آرایی: تکرار واج «د»، «ر» / جناس ناهمسان اختلافی: بدر، قدر، صدر
گزینه «۳»: بیت موارنه دارد. / تشبیه: چو ما
گزینه «۴»: بیت توصیح دارد. / تضاد: عیان و نهان

(بناس و انواع آن، ترکیبی)

«۱-گزینه» ۸۳

بیت الف: تحويل، احوال
بیت ب: عالم، معلوم، علوم

(بناس و انواع آن، صفحه ۹۷)

«۲-گزینه» ۸۴

قافیه در این بیت طبق قاعدة (۲) است (پریشان، ویران). در سایر گزینه‌ها، قافیه طبق قاعدة (۱) است.

(قافیه، صفحه ۹۰)

«۴-گزینه» ۸۵

این گزینه قافیه‌ای ندارد.
قافیه در سایر گزینه‌ها:
گزینه «۱»: ویرانه، دیوانه
گزینه «۲»: پیوند، پابند
گزینه «۳»: بچینن، ببینم

(قافیه، صفحه ۹۱)

(علی محمد کریمی)

«گزینه ۳»

گسترش و رسمیت یافتن دین زرتشتی، نفوذ و قدرت روحانیون زرتشتی را در دوره ساسانیان به طرز چشمگیری افزایش داد.

(دین و اعتقادات، صفحه ۱۳۳)

(علی محمد کریمی)

«گزینه ۱»

زبان پارسی یا پهلوی اشکانی بخشی از زبان‌های غربی و زبان خوارزمی، بلخی، سغدی و سکائی از زبان‌های شرقی ایرانی میانه زبان‌های هند و اروپایی می‌باشد.

(زبان، علم و آموزش، صفحه ۱۳۶)

(علی محمد کریمی)

«گزینه ۲»

در زمان هخامنشیان، قصه‌های متعددی به زبان فارسی باستان وجود داشته و مردم آن‌ها را از حفظ می‌خوانده‌اند. از آن جمله است «هزار افسان» که داستان مشهور «هزار و یک شب» بر اساس آن شکل گرفته است.

(زبان، علم و آموزش، صفحه ۱۳۸)

(علی محمد کریمی)

«گزینه ۳»

به نظر برخی زبان‌شناسان برخی داستان‌های شاهنامه مانند داستان بیژن و منیزه اصل و ریشه اشکانی دارند.

(زبان، علم و آموزش، صفحه ۱۳۹)

(علی محمد کریمی)

«گزینه ۴»

در دوره انشیروان جنبش علمی نیرومندی در ایران پدید آمده بود و انشیروان علاقه زیادی به مباحث فلسفی و دینی نشان می‌داد. او ضمن پناه دادن به تعدادی از فیلسوفان یونانی که بر اثر تنگ‌نظری امپراتور روم، به ایران پناهنده شده بودند، با آنان به گفتگوی علمی می‌پرداخت.

(زبان، علم و آموزش، صفحه ۱۴۲)

تاریخ(۱) ایران و جهان باستان**«گزینه ۱»**

(علی محمد کریمی)

داریوش بزرگ هخامنشی در جریان لشکرکشی به هندوستان یکی از اهالی آسیای صغیر را مأمور کشف راههای آبی کرد و این اقدام باعث شد که مسیر دریابی میان هند و مصر کشف شود.

(اقتصاد و معیشت، صفحه ۱۲۱)

«گزینه ۴»

(مهره صفاری)

سیراف از جمله بندرهای مهم خلیج فارس بود که به ۷۷۷ مورخان، اهالی آنجا در دریانوردی و صیادی مهارت زیادی داشتند.

(اقتصاد و معیشت، صفحه ۱۲۳)

«گزینه ۱»

(علی محمد کریمی)

یکی از اهداف اصلی شکل‌گیری تشکیلات اداری و نظام دیوان‌سالاری در ایران باستان، رسیدگی به وضعیت دخل و خرج کشور و سامان دادن به منابع درآمد و مخارج عمومی بود.

(اقتصاد و معیشت، صفحه ۱۲۶)

«گزینه ۴»

(علی محمد کریمی)

بر پایه تعالیم زرتشت گروهی از موجودات الهی که امشاسب‌دان یا جاوداگان مقدس خوانده می‌شوند، اهوره‌مردا را در آفرینش و اداره امور جهان یاری می‌کنند.

(دین و اعتقادات، صفحه ۱۲۹)

«گزینه ۲»

(علی محمد کریمی)

مقان در دوره مادها نقش مهمی در خواندن نیایش‌ها و سرودها و رسم قربانی کردن بر عهده داشتند.

(دین و اعتقادات، صفحه ۱۳۰)

جغرافیای ایران**«۱۰۱- گزینه»**

(ممدرعلى بشار)

بین عوامل شکل‌گیری سکونتگاه‌های شهری و روستایی در ایران، آب بیشترین اهمیت را داشته است.

(سکونتگاه‌های ایران، صفحه ۷۸)

«۱۰۲- گزینه»

(ممدرعلى بشار)

شهر باستانی بیشاپور در زمان ساسانیان از اهمیت ارتباطی مهمی در ایران برخوردار بود که البته این عامل در شکل‌گیری و گسترش آن نیز نقش داشت.

(سکونتگاه‌های ایران، صفحه ۱۰)

«۱۰۳- گزینه»

(ممدرعلى بشار)

همه گزینه‌های فوق در ارتباط با تصویر درست است به جز گزینه آخر که مربوط به روستای متمرک است. بنابراین چون روستای آق اولر در گیلان جزء روستاهای پراکنده است، بر این اساس گزینه «۴» نادرست است.

(سکونتگاه‌های ایران، صفحه ۸۲)

«۱۰۴- گزینه»

(ممدرعلى بشار)

تمامی گزینه‌ها درست است به جز گزینه «۴»، در ضمن به شهرهای بالای یک میلیون نفر در ایران کلان‌شهر می‌گویند اما گزینه «۴» اصطلاح فقط یک میلیون را به کار برده است، بنابراین گزینه نادرست است.

(سکونتگاه‌های ایران، صفحه ۸۱)

«۱۰۵- گزینه»

(ممدرعلى بشار)

با توجه به مشکلات شهرهای بزرگ در سالیان اخیر از جمله آلودگی هوا، گرانی مسکن و آسیب اجتماعی، حرکت جمعیت از شهرهای بزرگ به مکان‌های کوچکتر یا روستا آغاز شده است. به این پدیده شهرگریزی یا مهاجرت معکوس می‌گویند.

(سکونتگاه‌های ایران، صفحه ۸۷)

(ممدرعلى بشار)

«۱۰۶- گزینه»

تولید محصولات دامی باعث رونق صنایع غذایی در کشور شده است. این صنایع در اقتصاد غذایی، اشتغال، تولید ناخالص داخلی، امنیت غذایی و صادرات کشور نقش مهمی دارد.

(توان‌های اقتصادی ایران، صفحه ۹۲)

(ممدرعلى بشار)

«۱۰۷- گزینه»

تمام گزاره‌ها درست است به جز گزاره چهارم که بیانگر این است که صنایع ضامن خودکفایی و امنیت کشور است که مربوط به صنایع دفاعی است به همین خاطر این گزاره غلط است و بقیه صحیح هستند.

(توان‌های اقتصادی ایران، صفحه‌های ۹۲ تا ۹۴)

(ممدرعلى بشار)

«۱۰۸- گزینه»

مطابق نقشه پراکندگی معدن و صنایع در ایران که همخوانی مناسبی ندارد، تنها نقطه‌ای از کشور که با توجه به وجود معدن، صنایع نیز در آنجا شکل گرفته است مرکز کشور است که این تعادل را بهتر برقرار کرده است.

(توان‌های اقتصادی ایران، صفحه‌های ۹۴ و ۹۵)

(ممدرعلى بشار)

«۱۰۹- گزینه»

امروزه تجارت الکترونیک بخش وسیعی از انتقال کالا و خدمات را بر عهده دارد. استفاده گسترده از اینترنت امکان خرید و فروش سریع را به مقدار زیاد تسهیل کرده است.

(توان‌های اقتصادی ایران، صفحه ۹۷)

(مهرثه صفاری)

«۱۱۰- گزینه»

گردشگری در ردیف شغل‌های پردرآمد، پاک و کم‌هزینه است که برای کشور میزبان می‌تواند اشتغال‌زایی، توسعه، رونق اقتصادی و ارتباطات جهانی سازنده ایجاد کند. سازمان گردشگری جهانی (WTO) ایران را از نظر جاذبه‌های طبیعی، در رتبه پنجم و از نظر جاذبه‌های تاریخی و فرهنگی در رتبه دهم جهانی قرار داده است.

(توان‌های اقتصادی ایران، صفحه ۹۸)

جامعه‌شناسی

«۱۱۱- گزینه ۴»

(فائزه انصاری‌زاده)

طبق دسته‌بندی فارابی از حکومت‌ها، حکومت فرد بر مبنای فضیلت انسانی کرامیه، حکومت اقلیت براساس خواست و میل شخصی حاکم، خست و حکومت اکثریت براساس فضیلت انسانی جماعیه نام دارد.

(هویت ایرانی (۳)، صفحه ۱۲۲)

«۱۱۲- گزینه ۴»

(آزاده میرزاپی)

مدار مقبولیت، خواست و اراده کسانی است که قدرت بر آن‌ها اعمال می‌شود. اگر قدرت موافق حکم و قانون و اراده تشریعی خداوند اعمال شود، مشروعیت حقیقی دارد، اما اگر مبتنی بر ایدئولوژی‌های ساختگی بشری باشد، مشروعیت دروغین دارد.

(هویت ایرانی (۳)، صفحه ۱۱۹)

«۱۱۳- گزینه ۲»

(آزاده میرزاپی)

کسانی که در زندگی توان تأثیرگذاری بیشتری بر اراده دیگران دارند، از قدرت اجتماعی بیشتری برخوردار هستند. قدرتی که بدون استفاده از تهدید و با رضایت طرف مقابل به دست می‌آید، دارای مقبولیت است.

(هویت ایرانی (۳)، صفحه‌های ۱۱۷ و ۱۱۸)

«۱۱۴- گزینه ۳»

(مبینا‌سازات تایپیک)

در یک جهان اجتماعی، نظام سیاسی نمی‌تواند مستقل از نظام‌های دیگر مانند نظام فرهنگی، اقتصادی و ... باشد، بلکه در تعامل با آن‌ها قرار می‌گیرد. نظام سیاسی، بر نظام‌های دیگر، بهویژه نظام فرهنگی اثر می‌گذارد و از آن‌ها تأثیر می‌پذیرد.

(هویت ایرانی (۳)، صفحه ۱۲۰)

«۱۱۵- گزینه ۴»

عبارت اول: پولیتی (جمهوری)

عبارت دوم: تیرانی (استبدادی)

عبارت سوم: آریستوکراسی

(هویت ایرانی (۳)، صفحه ۱۲۱)

«۱۱۶- گزینه ۴»

(پهلویانی)

جهان غرب، هویت خود را براساس اقتصاد شکل می‌دهد و سرمایه‌داری، عامل اصلی هویت افراد و جوامع غربی است.

(هویت ایرانی (۳)، صفحه ۱۳۳)

«۱۱۷- گزینه ۴»

(پهلویانی)

به آن دسته از فعالیت‌های روزمره که برای تهیه وسایل ضروری زندگی و رفع نیازهای مادی و معیشتی خود و دیگران انجام می‌دهیم، کنش اقتصادی می‌گویند. کنش‌های اقتصادی ما، بخشی از کنش‌های اجتماعی‌اند؛ زیرا در رابطه با دیگران صورت می‌گیرند.

(هویت ایرانی (۳)، صفحه ۱۳۳)

«۱۱۸- گزینه ۱»

(فائزه انصاری‌زاده)

تشريح عبارت نادرست:

لیبرالیسم به معنای ایاحت و مباح دانستن همه امور برای انسان‌هاست.

(هویت ایرانی (۳)، صفحه ۱۲۲)

«۱۱۹- گزینه ۱»

(سید محمد مردم‌نی‌بنان)

اگر اولاً فرهنگ و معانی که با افزایش جمعیت بسط می‌یابد، فرهنگ حق باشد، نه فرهنگ باطل؛ ثانیاً افراد و اعضای این فرهنگ نیز حاملان و عاملان معانی حق باشند، افزایش جمعیت ضروری است.

(هویت ایرانی (۳)، صفحه‌های ۱۱۷ و ۱۲۸)

«۱۲۰- گزینه ۲»

(سید محمد مردم‌نی‌بنان)

اولین دوره سیاست کاهش جمعیت در ایران ← سال ۱۳۴۵ تا زمان انقلاب
نتیجه ← کاهش رشد سالیانه جمعیت از ۳/۱ به ۲/۷ درصد

(هویت ایرانی (۳)، صفحه‌های ۱۱۹ و ۱۲۰)

منطق

«۱» - گزینه ۱۲۱

(موسی سپاهی)

رابطه دو جزء قضایی شرطی منفصل مانعه‌الجمع به این صورت است که اگر یک جزء صادق باشد، جزء دیگر کاذب است و اگر یک جزء کاذب باشد جزء دیگر نامعلوم است که این رابطه همانند حکم تضاد بین دو قضیه حملی است.

(قضیه شرطی و قیاس استثنای، صفحه ۸۷)

«۳» - گزینه ۱۲۲

موجود از لحاظ زمان وجودش به سه دسته تقسیم می‌شود:

- ۱- قبل‌بوده است و اکنون نیست.
  - ۲- اکنون هست، اما قبل‌بوده است.
  - ۳- هم در گذشته وجود داشته و هم اکنون وجود دارد.
- بنابراین، این قضیه به این صورت است:

«نه هیچ کدام و شاید هر دو»

(قضیه شرطی و قیاس استثنای، صفحه‌های ۸۶ و ۸۷)

«۳» - گزینه ۱۲۳

با توجه به این که در این قیاس اتصال بین دو جزء قضیه شرطی وجود دارد، پس این قیاس استثنای اتصالی می‌باشد و در قیاس استثنای اتصالی اگر تالی مقدمه اول وضع شود، باعث ایجاد مغالطة وضع تالی شده و نشان‌دهنده عدم اعتبار قیاس خواهد بود.

(قضیه شرطی و قیاس استثنای، صفحه ۹۰)

«۴» - گزینه ۱۲۴

مقدمه اول قیاس انصالی حقیقی، باید قضیه منفصله حقیقی باشد.

تشريح سایر گزینه‌ها:

- گزینه «۱»: منفصل مانعه‌الجمع در صدق
 گزینه «۲»: منفصل مانعه‌الجمع در صدق
 گزینه «۳»: منفصله غیر قابل جمع در کذب

(قضیه شرطی و قیاس استثنای، صفحه‌های ۸۷ و ۸۸)

«۲» - گزینه ۱۲۵

تفاوت متذكر نقاد و غیر نقاد سه چیز است: ۱- جدی گرفتن فرایند تفکر ۲- توجه آگاهانه به تفکر ۳- پرسیدن سوالات درست و به جا.

(سنپشکری در تفکر، صفحه‌های ۹۱ و ۹۹)

(موسی سپاهی)

«۳» - گزینه ۱۲۶

مغالطة مطرح شده در گزینه «۳» مغالطه توسل به احساسات می‌باشد که از ا Rah تطمیع افراد می‌باشد.

(سنپشکری در تفکر، صفحه‌های ۱۰۸ تا ۱۱۱)

(پرکل ریمی)

«۳» - گزینه ۱۲۷

به دلیل بیان دلایل منطقی برای رد یک نظریه، دیگر مغالطه رخ نداده است.

(سنپشکری در تفکر، ترکیبی)

(موسی سپاهی)

«۴» - گزینه ۱۲۸

بررسی موارد نادرست:

مورد (الف) خطاهای ناشی از عوامل روانی جزء خطاهای ذهنی بوده و در دسته خطاهای غیرصوري قرار دارند.

مورد (ب) تفکر سنجشگرانه، علاوه بر ارزیابی صورت استدلال و صدق و کذب سخن، شامل موارد دیگری مانند توجه بهوضوح جملات و پیشفرضها و لوازم سخنان هم می‌شود.

مورد (ج) اقناع دیگران را در گذشته در فن خطابه بررسی می‌کردد؛ اما امروزه رسیدن به چنین هدفی علاوه بر خطابه شامل تمامی روش‌های اقناعی می‌شود که برخی از آنها در تبلیغات نیز به کار می‌روند.

(سنپشکری در تفکر، صفحه‌های ۹۱ تا ۱۰۰، ۱۰۳ و ۱۰۵)

(مهسا عفتی)

«۴» - گزینه ۱۲۹

قدرت و یا ضعف یک استدلال به مواد و محتوایی که در مقدمات آن استدلال به کار می‌رود مربوط می‌شود. به عنوان مثال در برهان از مقدمات (محتوا) یقینی استفاده می‌شود به همین دلیل قوی‌ترین نوع استدلال است.

(سنپشکری در تفکر، صفحه‌های ۱۰۳ و ۱۰۴)

(مهسا عفتی)

«۳» - گزینه ۱۳۰

در گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴» با کلماتی مواجه هستیم (به سرای جاویدان سفر کردن، بفرمایید، قدم بر چشم گذاشتن، نوش جان کردن) که بار ارزشی مثبت دارند. گزینه «۳» (قرار گرفتن در جایگاه خود) که در یک دادگاه به کار رفته است، بار ارزشی خنثی دارد.

(سنپشکری در تفکر، صفحه‌های ۱۰۵ و ۱۰۶)

(موسی سپاهی)

«۱» - گزینه ۱۲۱

رابطه دو جزء قضایی شرطی منفصل مانعه‌الجمع به این صورت است که اگر یک جزء صادق باشد، جزء دیگر کاذب است و اگر یک جزء کاذب باشد جزء دیگر نامعلوم است که این رابطه همانند حکم تضاد بین دو قضیه حملی است.

(قضیه شرطی و قیاس استثنای، صفحه ۸۷)

(پرکل ریمی)

«۳» - گزینه ۱۲۲

موجود از لحاظ زمان وجودش به سه دسته تقسیم می‌شود:

- ۱- قبل‌بوده است و اکنون نیست.
  - ۲- اکنون هست، اما قبل‌بوده است.
  - ۳- هم در گذشته وجود داشته و هم اکنون وجود دارد.
- بنابراین، این قضیه به این صورت است:

«نه هیچ کدام و شاید هر دو»

(قضیه شرطی و قیاس استثنای، صفحه‌های ۸۶ و ۸۷)

(موسی سپاهی)

«۳» - گزینه ۱۲۳

با توجه به این که در این قیاس اتصال بین دو جزء قضیه شرطی وجود دارد، پس این قیاس استثنای اتصالی می‌باشد و در قیاس استثنای اتصالی اگر تالی مقدمه اول وضع شود، باعث ایجاد مغالطة وضع تالی شده و نشان‌دهنده عدم اعتبار قیاس خواهد بود.

(قضیه شرطی و قیاس استثنای، صفحه ۹۰)

(پرکل ریمی)

«۴» - گزینه ۱۲۴

مقدمه اول قیاس انصالی حقیقی، باید قضیه منفصله حقیقی باشد.

تشريح سایر گزینه‌ها:

- گزینه «۱»: منفصل مانعه‌الجمع در صدق
 گزینه «۲»: منفصل مانعه‌الجمع در صدق
 گزینه «۳»: منفصله غیر قابل جمع در کذب

(قضیه شرطی و قیاس استثنای، صفحه‌های ۸۷ و ۸۸)

(پرکل ریمی)

«۲» - گزینه ۱۲۵

تفاوت متذكر نقاد و غیر نقاد سه چیز است: ۱- جدی گرفتن فرایند تفکر ۲- توجه آگاهانه به تفکر ۳- پرسیدن سوالات درست و به جا.

(سنپشکری در تفکر، صفحه‌های ۹۱ و ۹۹)